

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

Szczecin, dnia 7 lipca 2025 r.

WONS.420.5.2024.KK.24

DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH nr 13/2025

Na podstawie:

- art. 71 ust. 2 pkt 1; art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r); art. 80 ust 1 oraz art. 81 ust. 1 oraz ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą ooś,
- art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej Kpa,
- § 2 ust. 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 02.02.2024 r., złożonego przez Eurowind Energy Lubiato Sp. z o. o., za pośrednictwem Pana _____ w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. *Budowa i eksploatacja farmy wiatrowej „Lubiato II” wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w gminie Warnice, Dolice i Przelewice, powiat stargardzki i pyrzycki, województwo zachodniopomorskie.*

odmawiam zgody na realizację ww. przedsięwzięcia, w wariantcie wskazanym przez inwestora, polegającym na budowie 39 turbin wiatrowych realizowanych w dwóch etapach:

- I ETAP - Budowa i eksploatacja 29 turbin wiatrowych – w północnej, środkowej i południowej części kompleksu farmy wiatrowej „Lubiato II” (turbiny nr: EW 5, EW 6, EW 8, EW 9, EW 10, EW 11, EW 12, EW 14, EW 15, EW 16, EW 17, EW 18, EW 19, EW 20, EW 21, EW 22, EW 23, EW 24, EW 25, EW 38, EW 39, EW 40, EW 41, EW 42, EW 43, EW 44, EW 45, EW 46, EW 47);
- II ETAP – Budowa i eksploatacja 10 pozostałych turbin wiatrowych - w południowej części kompleksu farmy wiatrowej „Lubiato II” (turbiny nr: EW1, EW2, EW3, EW4, EW7, EW33, EW34, EW35, EW36, EW37),

przedstawionym na załączniku do niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Spółka Eurowind Energy Lubiato Sp. z o. o., za pośrednictwem Pana _____ w dniu 02.02.2024 r., wystąpiła z wnioskiem w sprawie wydania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa i eksploatacja farmy wiatrowej „Lubiatowo II” wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w gminie Warnice, Dolice i Przelewice, powiat stargardzki i pyrzycki, województwo zachodniopomorskie.

Do wniosku załączono:

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (raport ooś) wraz z zapisem w formie elektronicznej na płycie CD sporządzony przez Pro Digital GIS Consulting & Solutions pod kierownictwem dr Wojciecha Staszka (Gdynia, Listopad 2023) oraz załączniki do raportu ooś stanowiące odrębne opracowania: Monitoring ornitologiczny obszaru planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo II – raport końcowy za okres lipiec 2022-czerwiec 2023 opracowany przez Roberta Kościów, dr Wojciecha Staszka, Bartosza Łęczyckiego (Gdynia, październik 2023) - załącznik A, Monitoring chiropterologiczny obszaru planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo II – raport końcowy roczny za okres lipiec 2022 - czerwiec 2023 opracowany przez Roberta Kościów i dr Wojciecha Staszka - załącznik B; Inwentaryzacja przyrodnicza w zakresie fauny lądowej (poza nietoperzami) obszaru planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo II, opracowany przez Roberta Kościów, dr Wojciecha Staszka i Bartosza Łęczyckiego (Szczecin- Gdynia, październik 2023 r.) - załącznik C; Inwentaryzacja przyrodnicza w zakresie szaty roślinnej, flory i grzybów, opracowany przez Julię Piotrowską (Szczecin- Gdynia, wrzesień 2023 r.)-załącznik D;
- wypisy i wyrisy z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dolice (Uchwała Nr IX/60/15 Rady Gminy Dolice z dnia 21 lipca 2015 r.), gminy Przelewice (Uchwała Nr XI/81/2015 Rady Gminy Przelewice z dnia 29 września 2015 r.), gminy Warnice (Uchwała Nr VII/37/2025 Rady Gminy Warnice z dnia 31 marca 2015 r.) obejmujące działki ewidencyjne, na których planowana jest lokalizacja turbin wiatrowych,
- oryginał licencji nr NG.II.6642.2509.2023.RA_3214_CL2 wydanej przez Starostę Stargardzkiego w dniu 03.11.2023 r. oraz kopia licencji nr BG-PODGiK.6642.1022.2023_3212_CL2 wydanej przez Starostę Pyrzyckiego;
- mapę, w postaci papierowej, z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- opinię prawną sporządzoną przez Kancelarię Radców Prawnych CIC Pikor, Behnke, Dmoch, Fryzowski Sp. p. w sprawie procedury właściwej dla wdrożenia zmian dotyczących realizowanego przedsięwzięcia;
- zestawienie działek ewidencyjnych znajdujących się na terenie realizacji przedsięwzięcia i w przewidywanym obszarze, na który będzie oddziaływać -załącznik nr 4;
- pełnomocnictwo dla Pana _____ do reprezentowania spółki spółki Eurowind Energy Lubiatowo Sp. z o. o.
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej;
- uproszczone wypisy z rejestru gruntów dla 12 działek znajdujących się na terenie realizacji przedsięwzięcia, datowane na dzień 14.09.2023 r. oraz 25.09.2023 r. (załącznik nr 5) wraz z informacją, że liczba stron postępowania przekracza 10 stron.

Przedmiotowy wniosek na skutek wezwania tutejszego organu z dnia 09.02.2024 r., znak: WONS.420.5.2024.KK został uzupełniony pod względem formalnym w dniach 07.03.2024 r. oraz 20.03.2024 r. o następujące dokumenty: aktualne wypisy i wyrisy z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich działek ewidencyjnych, na których planowana jest realizacja przedsięwzięcia; mapę, w postaci elektronicznej, z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na

który będzie oddziaływać przedsięwzięcie; aktualne wypisy z rejestru gruntów dla 15 działek znajdujących się na terenie realizacji przedsięwzięcia.

Z akt sprawy wynika, iż przedmiotowe przedsięwzięcie zaliczane jest do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.). Inwestycja jest realizowana w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 317). Organem właściwym do wydania wnioskowanej decyzji, w myśl art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r) ustawy ooś, jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W przedmiotowym postępowaniu liczba stron przekracza 10 osób, w związku z tym i stosownie do dyspozycji ustawowej określonej w art. 74 ust. 3 ustawy OOS, strony postępowania zawiadomione zostały o wszystkich czynnościach organu prowadzącego postępowanie na zasadach określonych w art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) tj. w drodze obwieszczeń. Zważywszy na przyjęty terytorialny zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, tut. organ upublicznił swoje obwieszczenia (oprócz powiadomienia na tablicy ogłoszeń oraz BIP urzędu) na tablicach ogłoszeń (lub przez powiadomienie stron w inny zwyczajowo przyjęty w miejscowościach sposób) za pośrednictwem następujących urzędów: Urzędu Gminy Warnice, Urzędu Gminy Dolice oraz Urzędu Gminy Przelewice. W powyższy sposób strony postępowania zostały poinformowane o: wszczęciu postępowania, udostępnieniu materiału dowodowego, wystąpieniu o opinie do organów współuczestniczących w postępowaniu czy przedłużeniu terminu załatwienia sprawy (obwieszczenie: z dnia 22.03.2024 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.2, z dnia 30.04.2024 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.5, z dnia 09.04.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.16, z dnia 09.04.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.17, z dnia 28.05.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.19, z dnia 26.06.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.21).

Po skompletowaniu wniosku o wydanie decyzji środowiskowej, zgodnie z art. 61 § 4 i art. 10 § 1 K.p.a., obwieszczeniem z dnia 22.03.2024 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.2 organ zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie.

Będąc w posiadaniu dokumentacji kompletnej pod względem formalnym, tut. organ przystąpił do oceny merytorycznej przedłożonej dokumentacji. Po analizie przedłożonych dokumentów, organ pismem z dnia 05.04.2024 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.4, wezwał inwestora do uzupełnienia przedłożonej dokumentacji, o następujące kwestie:

1. Jednoznaczne wskazanie zakresu i skali przedsięwzięcia, z uwagi na niespójne informacje w raporcie dot. liczby turbin w wariantcie wnioskowanym przez inwestora, tj. 40 i 39;
2. Rozważenia możliwości etapowania inwestycji, np. w 3 lub 4 etapach, po ok. 10 turbin wiatrowych (ze wskazaniem ilości i lokalizacji turbin wiatrowych w poszczególnych etapach) i uzależnienia budowy turbin wiatrowych w kolejnych etapach od wyników przeprowadzonego monitoringu inwestycyjnego (dot. funkcjonujących turbin wiatrowych) i przedinwestycyjnego (obejmującego tereny objęte pozostałymi etapami realizacji przedsięwzięcia);
3. Wskazanie dodatkowych działań mitygujących w odniesieniu do ornitofauny: w tym przedstawienie (wraz z szczegółowym opisem) docelowego automatycznego systemu wykrywania i ostrzegania wszystkich ptaków szponiastych, jak również ptaków migrujących, obejmującego całą farmę wiatrową Lubiato II, z możliwością wyłączenia turbin w przypadku zbliżania się ptaka/ptaków;
4. Wskazanie dodatkowych działań mitygujących w odniesieniu do chiropterofauny, w tym rozważenia zastosowania okresowych wyłączeń elektrowni wiatrowych w okresie ich wysokiej aktywności, tj. w okresie kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień i październik;
5. Przedstawienia dokumentów zawierających wyniki badań prowadzonych w latach 2014-2015 oraz w latach poprzedzających, w tym w latach 2011-2012 na obszarze objętym niniejszym

postępowaniem, stanowiące zgodnie z informacjami w raporcie ooś dodatkowe źródła danych i wiedzy (dot. opracowań takich jak: Monitoring ornitologiczny obszaru planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo, Pro Digital GIS Consulting & Solutions, Gdynia, styczeń 2016 r.; Monitoring ornitologiczny kluczowych gatunków ptaków szponiastych oraz wstępne rozpoznanie koncentracji ptaków wodno-błotnych dla potrzeb lokalizacji planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo), Pro Digital, Szczecin - Gdynia, 2014; Monitoring uzupełniający, ukierunkowany na szczegółowe rozpoznanie aktywności kluczowych gatunków ptaków szponiastych (głównie orlik krzykliwy, kania ruda, bielik (Wybraniec i in. 2014); Badania wykonane w okresie 2011-2012 przez ECO-EXPERT (2013) dot. obszarów wykorzystywanych przez kluczowe gatunki ptaków szponiastych w okresie lęgowym.

6. Przedłożenia informacji od właściwego organu w zakresie: lokalizacji w promieniu 700 m od projektowanych lokalizacji wież elektrowni wiatrowej: terenów objętych decyzją o warunkach zabudowy lub decyzją o lokalizacji inwestycji celu publicznego, dotyczącą zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy o funkcji mieszanej oraz terenów objętych inwestycją mieszkaniową określoną w uchwale o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, o której mowa w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2021 r., poz. 1538),
7. Przedłożenia stosownie uwierzytelnionymi podpisami autorów dokument stanowiący raport ooś wraz z załącznikami, na informatycznym nośniku danych z ich zapisem w formie elektronicznej w jednym egzemplarzu dla organu prowadzącego postępowanie oraz każdego organu opiniującego i uzgadniającego.

Uzupełnienie zostało przedłożone w dniu 13.06.2024 r. W odniesieniu do wariantów realizacji przedsięwzięcia w przedłożonych materiałach inwestor wskazał jednoznacznie, iż wariantem najkorzystniejszym dla środowiska i jednocześnie rekomendowanym do realizacji jest wariant polegający na budowie 39 turbin wiatrowych. W uzupełnieniu inwestor wskazał również, iż nie rozważa możliwości etapowania inwestycji. Jako uzasadnienie podał, że realizacja przedsięwzięcia w etapach skutkowałaby długotrwałą ingerencją w środowisko w tym emisją hałasu, wielokrotnym transportem wielkogabarytowych elementów turbin wiatrowych, ograniczeniem użytkowania gruntów rolniczych, jak również wysokimi kosztami prowadzenia monitoringów przedrealizacyjnych,

Pismem z dnia 18.06.2024 r. (data wpływu 19.06.2025 r.) inwestor poinformował o konieczności złożenia dodatkowego uzupełnienia do raportu ooś w związku z pojawieniem się nowych informacji o środowisku związanych z realizacją przedsięwzięcia, jednocześnie występując z wnioskiem o przedłużenie terminu na złożenie uzupełnień i wyjaśnień w tym zakresie do dnia 30.07.2024 r.

Stosowne uzupełnienie przedłożono w dniu 22.07.2024 r. W przedłożonych materiałach inwestor potwierdził, iż wariantem rekomendowanym do realizacji i najkorzystniejszym dla środowiska jest wariant obejmujący budowę 39 turbin wiatrowych, przedkładając jednocześnie wykonaną ponownie szczegółową analizę oddziaływania akustycznego. Ponadto poinformował tutejszy organ o wykryciu na początku czerwca 2024 r. zajętego gniazda bielika znajdującego się w odległości ok. 1 km, na południe od planowanej farmy wiatrowej Lubiatowa II. Z uwagi na powyższe w ramach przedsięwzięcia przyjęto koncepcję budowy farmy wiatrowej we wcześniej wskazanym wariantcie inwestorskim, obejmującym budowę 39 turbin wiatrowych w 2 etapach:

- I ETAP – obejmujący budowę i eksploatację 29 turbin wiatrowych – zlokalizowanych w północnej, środkowej i południowej kompleksu farmy wiatrowej (turbiny nr: EW 5, EW 6, EW 8, EW 9, EW 10, EW 11, EW 12, EW 14, EW 15, EW 16, EW 17, EW 18, EW 19, EW 20, EW 21, EW 22, EW 23, EW 24, EW 25, EW 38, EW 39, EW 40, EW 41, EW 42, EW 43, EW 44, EW 45, EW 46, EW 47);

- II ETAP – obejmujący budowę i eksploatację 10 pozostałych turbin wiatrowych, zlokalizowanych w południowej części farmy wiatrowej „Lubiatowo II” (turbiny nr: EW1, EW2, EW3, EW4, EW7, EW33, EW34, EW35, EW36, EW37).

Jednocześnie wskazano wytyczne, których spełnienie umożliwi dopuszczenie do realizacji etapu II przedsięwzięcia. Warunkiem uzyskania zezwolenia na realizację drugiego etapu inwestycji będą wyniki przeprowadzonego, w okresie 5 lat monitoringu porealizacyjnego (po realizacji I etapu budowy FW Lubiatowo II – 29 turbin) ukierunkowanego na obserwację i kontrolę wykorzystania przestrzeni wokół wykazanego stanowiska lęgowego bielika. Monitoring ten powinien potwierdzić brak śmiertelności osobników tego gatunku w wyniku kolizji z turbinami wiatrowymi oraz wykazać, że bieliki wykorzystują przede wszystkim obszary znajdujące się poza lokalizacjami planowanych turbin w ramach drugiego etapu inwestycji.

W przedłożonym uzupełnieniu zaproponowano również dodatkowe działania minimalizujące w związku ze stwierdzeniem nowego stanowiska lęgowego bielika w postaci montażu urządzeń w ramach systemu detekcyjno-reakcyjnego BPS/DR (firmy Bioseco) na następujących turbinach: I etap - EW5, EW6, EW8, EW9, EW19, EW20, EW22, EW23, EW43, EW45, EW46, EW47 oraz II etap - EW1, EW2, EW3, EW4, EW7, EW33, EW34, EW35. Jednocześnie wskazano, iż w odniesieniu do poszczególnych turbin wiatrowych w szczególności planowanych do realizacji w ramach II etapu inwestycji dopuszcza się możliwość rezygnacji z konieczności instalacji ww. systemów w II etapie lub demontażu już zamontowanych na turbinach w I etapie pod warunkiem, zgodnie z którym w co najmniej 5-letnim okresie monitoringu poinwestycyjnego nie zostanie stwierdzona śmiertelność bielika w wyniku kolizji z turbinami, zostanie wykazany brak wykorzystania przestrzeni zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie turbin przez bielika oraz stwierdzone zostanie trwałe opuszczenie stanowiska lęgowego położonego na południe od lokalizacji turbin wiatrowych. Jako dodatkowe działanie minimalizujące oddziaływanie na ptaki inwestor wskazał uzgodnienie z lokalnymi kołami łowieckimi obowiązku nie pozostawiania resztek ani szczątków upolowanej zwierzyny w obrębie farmy wiatrowej, a w przypadku ich wystąpienia – konieczność usuwania ich na możliwie największą odległość od turbin.

Szczegółowa analiza przedłożonych w toku prowadzonego postępowania materiałów wykazała konieczność ponownego uzupełnienia dokumentacji przez inwestora. Głównymi przesłankami wskazującymi na powyższe były, znajdujące się w tutejszym organie, akta sprawy z postępowania zakończonego wydaniem przez Wójta Gminy Warnice decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o znaku: OŚ.6220.11.23.2015.MO z dnia 29 września 2017 r., które wskazywały iż część turbin wiatrowych objętych niniejszym postępowaniem na podstawie wyników badań ornitologicznych oraz chiropterologicznych przedstawionych podczas prowadzonego wcześniej postępowania została wykluczona z realizacji przedsięwzięcia. Ww. Decyzja Wójta Gminy Warnice została wydana na realizację łącznie 15 turbin wiatrowych, położonych w obrębach geodezyjnych: Żalęcino (gm. Dolice), Lubiatowo (gm. Przelewice) oraz Kłęby i Wójcin (gm. Warnice). Na skutek ww. postępowania zrealizowano jedynie 7 turbin wiatrowych o numeracji EW26, EW27, EW28, EW32, EW31, EW30, EW29, stanowiących obecnie farmę o nazwie *Farma wiatrowa „Żalęcino”*. Należy wskazać, iż lokalizacja jak i numeracja turbin analizowanych w niniejszym postępowaniu jest zgodna z lokalizacją i numeracją wskazaną w postępowaniu prowadzonym przez Wójta Gminy Warnice.

Z uwagi na powyższe oraz lokalizację przedsięwzięcia w bliskim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (ok. 600-700 m), wezwaniem z dnia 06.08.2024 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.7 ponownie wezwano inwestora o uzupełnienie przedłożonej dokumentacji o następujące zagadnienia:

- wskazanie wariantu alternatywnego realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy wiatrowej uwzględniającej: rezygnację z turbin wiatrowych zlokalizowanych w północno-

wschodniej, środkowej oraz południowej części planowanej farmy, które mogą stanowić śmiertelną przeszkodę dla ptaków migrujących oraz ptaków szponiastych, w tym bielika i orlika krzykliwego;

- przedstawienie dokumentów zawierających wyniki badań prowadzonych w latach 2011-2012 na obszarze objętym niniejszym postępowaniem, takich jak: Monitoring uzupełniający, ukierunkowany na szczegółowe rozpoznanie aktywności kluczowych gatunków ptaków szponiastych (głównie orlik krzykliwy, kania ruda, bielik (Wybraniec i in. 2014); Badania wykonane w okresie 2011-2012 przez ECO-EXPERT (2013) dot. obszarów wykorzystywanych przez kluczowe gatunki ptaków szponiastych w okresie lęgowym;
- graficzne i opisowe przedstawienie lokalizacji przedsięwzięcia w stosunku do innych istniejących bądź planowanych farm wiatrowych zlokalizowanych na terenie powiatów: pyrzyckiego, stargardzkiego oraz gryfińskiego i następnie przedstawienie przewidywanego skumulowanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko z innymi istniejącymi i planowanymi farmami w kontekście wpływu na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 (ze szczególnym uwzględnieniem populacji migrujących ptaków) takich jak: Jezioro Miedwie i okolice PLB320005, Ostoja Ińska PLB320008, Dolina Dolnej Odry PLB320003, Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000;
- wskazania w pierwszym etapie realizacji przedsięwzięcia turbin wiatrowych, na których zastosowane zostaną działania mitygujące w postaci nowoczesnych systemów detekcji i wyłączania turbin wiatrowych, celem zabezpieczenia stanowiska lęgowego bielika wskazanego w uzupełnieniu przedłożonym w dniu 22.07.2024 r., zlokalizowanego na południe od planowanej farmy wiatrowej.

Jednocześnie w ww. wezwaniu wniesiono o przedłożenie oryginałów zaświadczeń gmin Dolice, Przelewice i Warnice w zakresie występowania terenów objętych decyzją o warunkach zabudowy lub terenów objętych inwestycją mieszkaniową, o której mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2021 r., poz. 1538) lub odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowy, zgodnie z art. 76a ustawy kpa oraz zapisu na elektronicznym nośniku danych przedłożonych uzupełnień do raportu ooś (w dniu 13.06.2024 r. oraz 22.07.2024 r.) w postaci dokumentu pt. Odpowiedź na wezwanie RDOŚ z dnia 15.04.2024-pismo znak: WONS-OŚ.420.5.2024.KK.4.

Pismem z dnia 09.10.2024 r. inwestor wystąpił z wnioskiem o przedłużenie terminu na złożenie wymaganych uzupełnień i wyjaśnień do dnia 21.10.2024 r. Ostatecznie stosowna odpowiedź na wezwanie została przedłożona w dniu 18.10.2024 r. Stanowiła ona opracowanie stanowiące odpowiedź zbiorczą na wezwanie RDOŚ z dnia 05.04.2024 r. oraz z dnia 06.08.2024 r.

W uzupełnieniu inwestor ponownie wskazał, iż docelowym wariantem realizacji przedsięwzięcia (wariant inwestora) jest wariant obejmujący budowę 39 turbin. Dodatkowo przedstawiony został nowy wariant alternatywny realizacji inwestycji (NRWA 29EW), polegający na budowie i eksploatacji 29 turbin wiatrowych, który jednocześnie jest tożsamy z zakładanym w I etapie realizacji przedsięwzięcia w wariantcie inwestorskim. W uzupełnieniu przedstawiono również analizę akustyczną przygotowaną dla: eksploatacji 29 sztuk turbin wiatrowych (odpowiadającą oddziaływaniu akustycznym w I Etapie) oraz eksploatacji 39 sztuk turbin wiatrowych (odpowiadającą oddziaływaniu akustycznemu całości inwestycji, po zakończeniu II-go Etapu), jak również oryginały zaświadczeń gmin Dolice, Przelewice i Warnice w zakresie występowania terenów objętych decyzją warunkach zabudowy lub terenów objętych inwestycją mieszkaniową, o której mowa w art. 7 ust. 4 ustawy o ułatwieniu w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

Po ponownej analizie zebranych w toku postępowania materiałów, w tym wcześniejszych opracowań przedstawiających walory przyrodnicze terenu inwestycyjnego, jak również akt sprawy postępowania zakończonego wydaniem przez Wójta Gminy Warnice decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach znak: OŚ.6220.11.23.2015.MO z dnia 29 września 2017 r. – tutejszy organ stwierdził konieczność ponownego uzupełnienia dokumentacji. W związku z powyższym wezwaniem z dnia 30.10.2024 r., znak: WONS-OŚ.420.5.2024.KK.8, zwrócono się ponownie o wskazanie kolejnego wariantu alternatywnego realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy wiatrowej uwzględniającego: rezygnację z części turbin wiatrowych zlokalizowanych w północno-wschodniej, środkowej oraz południowej części planowanej farmy, które mogą stanowić śmiertelną przeszkodę dla ptaków migrujących, stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 oraz ptaków szponiastych. W wezwaniu jednocześnie wskazano, iż w przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków oddziaływania przedsięwzięcia na populację gatunków rzadkich, zagrożonych wyginięciem i chronionych, RDOŚ ma obowiązek podjąć stosowane działania, w tym wybór odpowiedniego wariantu jego realizacji, które zabezpieczą ich dobrostan.

Uzupełnienie przedłożono w dniu 12.12.2024 r. (pismo z dnia 10.12.2024 r.). Z uwagi na przedłożenie kopii dokumentacji stanowiącej odpowiedź na wezwania RDOŚ Szczecin z dnia 30.10.2024 – pismo znak: WONS-OŚ.420.5.2024.KK.8, opracowanej przez dr Wojciecha Staszka oraz mgr Roberta Kościów, pismem z dnia 31.12.2024 r. wezwano o oryginał tego dokumentu. Stosowna dokumentacja została przekazana w dniu 13.01.2025 r.

W odpowiedzi przekazanej w dniu 12.12.2024 r. inwestor poinformował, iż nie przewiduje wskazania kolejnego wariantu alternatywnego realizacji zamierzonej inwestycji uzasadniając to wystarczającym rozpoznaniem terenu, które jego zdaniem stanowi podstawę do realizacji przedsięwzięcia w zaproponowanym wariantcie obejmującym budowę 39 turbin wiatrowych (39 EW). W związku z powyższym tutejszy organ uznał za bezzasadne dalsze kierowanie wezwań do inwestora w celu przedstawienia kolejnego alternatywnego wariantu realizacji inwestycji. Szczegółowa analiza wariantowa realizacji przedsięwzięcia w kontekście oddziaływań na środowisko została przedstawiona w dalszej części decyzji.

Po skompletowaniu materiału dowodowego w przedmiotowym postępowaniu, celem dalszego procedowania sprawy, tutejszy organ zobligowany był do uzyskania stosownych opinii organów biorących na mocy obowiązujących przepisów udział w przedmiotowym postępowaniu. W związku z powyższym, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt. 2 w związku z art. 78 ust. 1 pkt. 2 oraz art. 6a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), zwanej ustawą OOS wystąpiono o opinię w sprawie realizacji przedsięwzięcia do organu inspekcji sanitarnej, tj. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie (pismo z dnia 22.01.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.10). Organ ten zawiadomieniem z dnia 21.02.2025 r., znak: ZNS.9022.5.2.2025, poinformował o późniejszym terminie wydania opinii w przedmiotowej sprawie, tj. do dnia 17.03.2025 r. i następnie w stanowisku przedłożonym w piśmie z dnia 17.03.2025 r. znak: ZNS.9022.5.2.2025, zaopiniował pozytywnie realizację przedsięwzięcia, jednocześnie wskazując na konieczność przeprowadzenia po uruchomieniu farmy pomiarów poziomu hałasu na najbliższych terenach objętych ochroną akustyczną, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomu hałasu podjęcia dodatkowych działań ograniczających emisję hałasu. Ponadto pismem z dnia 22.01.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.11 zwrócono się o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt. 4 ustawy OOS. Organ ten postanowieniem z dnia 19.02.2025 r., znak: S.RZŚ.4900.3.2025.NL uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia obejmującego budowę 40 turbin wiatrowych. Mając na uwadze, iż

docelowym wariantem realizacji przedsięwzięcia (wariant inwestora) jest wariant składający się z 39 turbin wiatrowych, dla którego wykonano i przedstawiono analizy zawarte w Raporcie o oś przedłożonym w dniu 02.02.2024 r. oraz w uzupełnieniach do raportu, celem wyjaśnienia wszystkich wątpliwości dot. przedmiotowej sprawy, pismem z dnia 24.03.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.15, zwrócono się ponownie do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia. Organ ten, po analizie przedłożonych materiałów w sprawie, postanowieniem z dnia 25.03.2025 r., znak: S.RZŚ.4900.3.2025.NL uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia w docelowym wariantcie realizacji przedsięwzięcia (wariant inwestora – 39 turbin) jednocześnie wskazując warunki jego realizacji i eksploatacji mające na celu zapewnienie ochrony środowiska wodno-gruntowego. Jednocześnie organ ten w swoim stanowisku wskazał iż najkorzystniejszym dla środowiska w odniesieniu do ornitofauny jest wariant polegający na ograniczeniu ogólnej liczby turbin w projekcie do 29 (wskazany przez inwestora jako racjonalny wariant alternatywny).

W toku prowadzonego postępowania przeprowadzono postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, zapewniając zgodnie z art. 33 ust. 1 w związku z art. 79 ustawy o oś, możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu. W ramach konsultacji społecznych, tut. organ obwieszczeniem z dnia 22.01.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.12 podał do publicznej wiadomości informację o prowadzonym postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. W obwieszczeniu podano informacje, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o oś, w tym o możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie miejsce i 30-dniowy termin ich składania przypadający na okres: od dnia 29.01.2025 r. do dnia 27.02.2025 r. włącznie. Podanie do publicznej wiadomości nastąpiło przez udostępnienie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Szczecinie oraz ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty tj. ogłoszenie na tablicy ogłoszeń, w siedzibie: Regionalnej Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Urzędu Gminy Warnice, Urzędu Gminy Przelewice oraz Urzędu Gminy Dolice. Podczas prowadzonych konsultacji społecznych, do organu nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski dotyczące realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Po zebraniu materiału dowodowego, dającego możliwość wydania wnioskowanej decyzji zgodnie z art. 10 § 1 k.p.a., przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, obwieszczeniem z dnia 09.04.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.16, powiadomiono strony o możliwości zapoznania się z aktami sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia obwieszczenia. We wskazanym terminie, nie wpłynęły żadne uwagi. W związku z powyższym tut. organ wydał niniejszą decyzję w oparciu o zebrany materiał dowodowy.

Dodatkowo, z uwagi na konieczność wykonania czynności wynikających z obowiązujących przepisów, jak również skomplikowany charakter sprawy, obwieszczeniem z dnia 28.05.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.19 oraz z dnia 26.06.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.21. powiadomiono o późniejszym terminie wydania decyzji środowiskowej, tj. do dnia 07.07.2025 r.

Dodatkowo w dniu 04.06.2025 r. (pismo z dnia 03.06.2025 r.) wpłynęło pismo inwestora z prośbą o pilne rozpoznanie sprawy i nadanie jej wysokiego priorytetu. W odniesieniu do przedłożonego pisma należy wskazać, iż toku prowadzonego postępowania zgromadzono obszerny materiał dowodowy, wymagający szczegółowej analizy merytorycznej. Zatem zakres dokumentacji oraz konieczność dokonania oceny oddziaływania inwestycji na środowisko wymagał zachowania należytej staranności i wnikliwości co wiązało się z wydłużeniem czasu na rozstrzygnięcie sprawy. Jednocześnie należy wskazać, że na etapie postępowania w celu dochowania terminów administracyjnych, organ informował strony o przedłużeniu terminu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (obwieszczeniem z dnia 28.05.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.19 oraz z dnia 26.06.2025 r., znak: WONS.420.5.2024.KK.21). Działania te były zgodne z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego i miały na celu zapewnienie transparentności oraz prawidłowości prowadzonego

postępowania. W związku z powyższym wszystkie czynności administracyjne w niniejszej sprawie podjęto z należytą starannością, a terminy wynikające z przepisów zostały zachowane.

Niniejsza decyzja została wydana w oparciu o art. 104 Kpa stanowiący, iż załatwienie sprawy przez organ administracji publicznej odbywa się przez wydanie decyzji oraz na podstawie zebranego podczas postępowania materiału dowodowego.

Ponadto, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy ooŚ: Jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Z kolei zgodnie z art. 81 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy ooŚ: 1) Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji. W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. 2) Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Jednocześnie, zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy ooŚ: Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte.

Po zgromadzeniu i kompleksowym przeanalizowaniu wszystkich dokumentów w wyżej określonej sprawie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie stwierdził, co następuje.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie zespołu elektrowni wiatrowych – FW Lubiato II złożonego z maksymalnie 39 elektrowni wiatrowych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, o mocy do 3,5 MW każdej turbiny.

Podstawowe parametry farmy elektrowni wiatrowych przedstawiają się następująco:

- wysokość wieży/ całości konstrukcji do 147,0/do 200,0 m;
- moc pojedynczej turbiny do 3,5 MW;
- moc zespołu do 140,0 MW;
- powierzchnia zabudowy dla jednej wieży (wraz z placem montażowym i serwisowym) do 3000 m²;
- powierzchnia działki stacji GPO WN 110kV ok. 1,0 ha;
- powierzchnia zabudowy stacji GPO WN 110kV ok. 1600 m² ;
- całkowita powierzchnia zabudowy turbin do 12 ha.

W ramach infrastruktury towarzyszącej przewiduje się: infrastrukturę przyłączeniową wewnętrzną – stację elektroenergetyczną średniego/wysokiego napięcia SN/WN 15-30/110kV (główny

punkt odbioru – GPO, kable elektroenergetyczne średniego napięcia w zakresie 15-30 kV5 oraz kable sterowania i automatyki łączące poszczególne elektrownie, transformatory wyjściowe nN/SN (niskie napięcie/średnie napięcie) oraz infrastrukturę drogową trwałą, w tym: drogi dojazdowe do elektrowni, zaplecze budowy, place manewrowo-montażowe (stanowiące równocześnie zaplecze budowy).

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie gminy Dolice, Przelewice oraz Warnice, na następujących działkach ewidencyjnych:

Gmina Dolice

- obręb Kolin dz. nr: 632/3 (EW), 633, 634, 635, 636, 638 (EW), 652, 669, 672/2, 673, 674 (EW), 675/1, 675/2 (EW), 676, 734;
- obręb Szemielino dz. nr: 1, 2/25 (EW), 2/26 (EW), 2/27, 2/28, 2/29, 2/30 (EW), 2/31 (EW), 2/32, 2/33, 3, 4/1, 4/2 (EW), 4/3, 4/4, 4/5, 4/6, 6, 7/23 (EW),
- obręb Żalęcino, dz. nr: 21/1, 27/2, 52, 53 (EW), 54/11 (EW), 55, 76;

Gmina Przelewice

- obręb Lubiatowo, dz. nr 1 (EW), 10, 11, 12/1 (EW), 14/5 (EW), 15, 19/2, 29, 4 (EW), 40, 41 (EW), 7 (EW), 8, 9;

Gmina Warnice

- obręb Kłęby, dz. nr 110 (EW), 112/1, 116, 117/1 (EW), 117/2, 117/4 (EW), 118, 119, 171/2, 173/2, 178 (EW), 179, 180, 190/1 (EW), 201, 85, 86, 88 (EW), 90/1 (EW), 94;
- obręb Wójcin, działki nr: 12, 13/1 (EW), 14, 15/1, 16, 17, 18, 19;
- obręb Zaborsko, działki nr 112, 181 (EW).

W ramach realizacji przedsięwzięcia wskazano również działki ewidencyjne stanowiące rezerwę terenu do ewentualnego wykorzystania pod linie kablowe, w przypadku braku możliwości ich poprowadzenia w zaplanowany sposób). Dotyczy to działek: w gminie Dolice: obręb Kolin, dz. nr: 639/1, 639/2; obręb Szemielino, dz. nr: 8/1, 8/2; obręb Żalęcino, dz. nr 20, 21/2; w gminie Przelewice obręb Lubiatowo, dz. nr 13/1, 14/3, 2, 3, 5, 6 oraz w gminie Warnice, obręb Kłęby, dz. nr: 111, 173/1, 87, 89. Aktualne rozwiązanie projektowe przewidują lokalizację stacji GPO na działce 190/1 obręb Kłęby (gm. Warnice), przy czym inwestor rozważa również lokalizację GPO na działce nr 190/1 lub alternatywnie na działkach 85 i 86 w obrębie Kłęby (gmina Warnice), lub na działkach nr 4/4 i 4/5 w obrębie Szemielino (gmina Dolice).

Place manewrowo-montażowe zlokalizowane będą bezpośrednio przy elektrowniach wiatrowych. Dojazd do projektowanych elektrowni wiatrowych będzie odbywał się nowobudowanymi drogami, połączonymi z drogami publicznymi, które po wybudowaniu farmy pozostaną przez cały okres eksploatacji. Zlokalizowane one będą na działkach bezpośrednio przeznaczonych pod elektrownie wiatrowe, a także na działkach sąsiadujących. Elektrownie wiatrowe w ramach planowanej farmy wiatrowej, będą połączone ze sobą układem dróg dojazdowych zakończonych placami manewrowo-montażowymi, elektroenergetycznymi liniami kablowymi i kanalizacją światłowodową. Dojazd do projektowanych elektrowni wiatrowych będzie odbywał się nowobudowanymi drogami, połączonymi z drogami publicznymi, które po wybudowaniu farmy będą pozostawione. Drogi dojazdowe do elektrowni będą posiadały szerokość do około 7 m. Inwestor zakłada, że długość nowo wytyczanych dróg dojazdowych łączących projektowaną farmę z siecią dróg publicznych wyniesie około 7500 m, przy czym długość dróg dojazdowych może nieznacznie ulec zmianie. Dokładne ich parametry zostaną określone w projekcie budowlanym. Drogi w obszarze farmy wiatrowej zostaną zmodernizowane i dostosowane do wymagań transportu elementów inwestycji. Elektrownia wiatrowa wyposażona będzie w instalację kontrolno-pomiarową, elektryczną, odgromową, lotniczego oznakowania przeszkodowego – dzienną i nocną. Teren zajęty pod pojedynczą elektrownię wiatrową wyniesie maksymalnie 3000 m². Pozostały teren, po zakończeniu inwestycji, między placami manewrowymi i drogami będzie mógł być w dalszym ciągu użytkowany rolniczo. Planowana farma wiatrowa, zostanie podłączona do

sieci operatora zgodnie z warunkami przyłączenia, które zostaną wydane w późniejszym czasie. Inwestor zakłada elastyczne dostosowanie planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo II do określonych przez operatora warunków przyłączenia, precyzyjnie określonych w późniejszym etapie planowania.

Aktualnie nie zakłada się całkowitej likwidacji planowanej inwestycji. Po przewidywanym okresie działania turbin (minimum 30 lat) przewiduje się ich zastąpienie nowymi turbinami (repowering), w tym o innych, lepszych parametrach technicznych i wydajności. Likwidację planowanej farmy wiatrowej po upływie zakładanego czasu eksploatacji uznano za możliwą w sytuacji podyktowanej zmianami warunków legislacyjnych, rynkowych, gospodarczych, jak również technologicznych powodujących spadek opłacalności dalszego funkcjonowania farmy wiatrowej.

Obszar przedmiotowej inwestycji objęty jest w całości miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP) zgodnie z:

- Uchwałą Nr VII/37/2015 Rady Gminy Warnice z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Warnice w zakresie lokalizacji zespołu elektrowni wiatrowych,
- Uchwałą Nr IX/60/15 Rady Gminy Dolice z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dolice w obrębach geodezyjnych: Żalęcino, Kolin, Szemielino i Przewłoki,
- Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Przelewice z dnia 29 września 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Przelewice w obrębach geodezyjnych Lubiatowo i Ukiernica.

Przedsięwzięcie jest zgodne z założeniami ww. MPZP, w szczególności wszystkie projektowane turbiny wiatrowe zlokalizowano w granicach wyznaczonego terenu elementarnego oznaczonego symbolem EW, tj. tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych, w odniesieniu do których ustalony został wymiar wieży o wysokości do 137 m npt, całkowitej wysokości turbiny wiatrowej do 200 m i mocy do 3,5 MW. Najbliższe tereny zabudowane znajdują się odległościach ok. 800-1000 m od granic obszaru inwestycji. Do pobliskich miejscowości należą m.in. Lubiatowo, Zaborsko, Żalęcino, Kłęby czy Kolin, na terenie których dominuje zabudowa mieszkaniowa lub zagrodowa. W związku z tym zgodnie z przedstawionymi informacjami posadowienie projektowanych turbin wiatrowych spełnia wymogi dot. parametrów turbin wiatrowych, lokalizacyjne i odległościowe wynikające z obowiązujących przepisów prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę tutejszy organ przed wydaniem niniejszej decyzji przeprowadził dokładną analizę w celu oszacowania bezpośrednich i pośrednich skutków planowanej inwestycji w odniesieniu do środowiska ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, w tym przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 oraz zachowania spójności i integralności obszarów Natura 2000, również w kontekście skumulowanego oddziaływania z innymi przedsięwzięciami o podobnym charakterze, natomiast o zajętych stanowisku w przedmiotowej sprawie zdecydowały poniższe przesłanki.

Odnosząc się do oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w pierwszej kolejności należy wskazać, iż przedmiotowa farma wiatrowa FW Lubiatowo II obejmuje część turbin, dla których zostało już przeprowadzone postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, zakończone wydaniem przez Wójta Gminy Warnice decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o znaku: OŚ.6220.11.23.2015.MO z dnia 29 września 2017 r. Z akt sprawy znajdujących się w tutejszym organie wynika, iż na etapie postępowania zakończonego wydaniem ww. decyzji, wszczętego na wniosek Stargardwind Lubiatowo Sp. z o.o. z siedzibą w Przeźmierowie, podczas którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie był organem współuczestniczącym w postępowaniu i uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia (postanowienie znak: WONS-OŚ.4242.22.2016) analizą objęte zostały turbiny wiatrowe, które analizowane są w niniejszym postępowaniu. Należy nadmienić, iż lokalizacja jak i numeracja turbin jest zgodna z lokalizacją i numeracją wskazaną w postępowaniu

prowadzonym przez Wójta Gminy Warnice. Na skutek ww. postępowania zrealizowano jedynie 7 turbin wiatrowych o numeracji EW26, EW27, EW28, EW32, EW31, EW30, EW29, stanowiących obecnie istniejącą farmę o nazwie Farma wiatrowa „Żalęcino”. Należy nadmienić, iż zgodnie z raportem przedłożonym na etapie postępowania zakończono ww. decyzją (raport o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji, sporządzony przez pana mgr Małgorzatę Ostrowską, dr Wojciecha Staszek, mgr Agnieszkę Zalewską, dr inż. Jacka Szulczyk oraz mgr inż. Huberta Kowalskiego, Gdynia, Poznań, Szczecin, marzec 2016 r.) wg pierwotnych założeń farma wiatrowa Lubiatowo składała się z 47 turbin wiatrowych. W związku z przedłożonymi wynikami monitoringu ornitologicznego oraz chiropterologicznego, liczbę turbin wiatrowych ograniczono do 34 poprzez rezygnację z 13 turbin o nr: EW44, EW45, EW46, EW 47, EW13, EW9, EW5, EW4, EW3, EW2, EW1, EW33 i EW34. Natomiast w związku z wezwaniami tutejszego organu wynikającymi m.in. występowania cennych obszarów przyrodniczych w sąsiedztwie terenu przedsięwzięcia, w tym zlokalizowanych w sąsiedztwie stref ochrony bielika i orlika krzykliwego oraz z zapisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, inwestor w piśmie, przekazanym przez Wójta Gminy Warnice z dnia 26.04.2017 r., zaproponował ostateczny wariant realizacji inwestycji, dla którego uzgodniono warunki realizacji przedsięwzięcia, składający się z 15 elektrowni wiatrowych o mocy do 3,5 MW każda, w tym:

- 11 elektrowni (EW7, EW17, EW19, EW20, EW26, EW27, EW28, EW29, EW30, EW31, EW32) o wysokości do 150 m npt.;
- 2 elektrowni (EW23, EW24) o wysokości do 140 m npt.,
- 1 elektrowni (EW6) o wysokości maksymalnej do 120 m npt.,
- 1 elektrowni (EW8) o wysokości maksymalnej do 115 m npt. turbin wiatrowych.

Z powyższego wynika, iż inwestor w niniejszym postępowaniu, wnioskując o budowę wszystkich turbin wiatrowych (za wyjątkiem 7 turbin już zrealizowanych - Farma Wiatrowa Żalęcino), z których część, na podstawie wyników badań ornitologicznych oraz chiropterologicznych przedstawionych podczas prowadzonego wcześniej postępowania, została już wykluczona podczas analizy wariantowej realizacji przedsięwzięcia. Ponadto turbiny wnioskowane w niniejszym postępowaniu charakteryzują się większą wysokością (tj. do 200 m zgodną z zapisami w MPZP), niż analizowane we wcześniejszym postępowaniu (tj. od 115 m npt do 150 m npt).

Jednym z obligatoryjnych elementów raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko jest analiza wariantowa. Analiza wariantowa wraz z optymalizacją lokalizacji inwestycji prowadzona była przez Inwestora na wczesnym etapie jej przygotowania. W pierwszym etapie prac lokalizacyjnych wzięto pod uwagę rozmieszczenie istniejących i planowanych obszarów prawnej ochrony przyrody, w szczególności obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (wyznaczanych na podstawie Dyrektywy Ptasiej). Na wstępnie wytypowanym terenie, na podstawie analizy uwarunkowań lokalnych (ekofizjograficznych) rozważano kilka wariantów rozmieszczenia elektrowni wiatrowych. Pierwotny wariant stworzony w 2008 roku, przy uwzględnieniu przede wszystkim warunków meteorologicznych i technicznych, w tym warunków aerodynamicznych terenu oraz siłę i częstotliwość wiatrów, odpowiednie odległości pomiędzy poszczególnymi elektrowniami, jak również zawarte umowy dzierżawy terenu pod elementy farmy, zakładał realizację 134 elektrowni wiatrowych (Wariant I zgodnie z raportem oos) zlokalizowanych w całości na terenie gmin Dolice, Warnice, Stargard i Przelewice. Uwzględniając wnioski końcowe autorów rocznego monitoringu ornitologicznego przeprowadzonego w okresie grudzień 2008 - listopad 2009 (ECO-EXPERT 2010), ze względu na możliwość negatywnego wpływu planowanych elektrowni wiatrowych na obszar OSO PLB 320005 Jezioro Miedwie i okolice, zrezygnowano ze znacznej ilości turbin wiatrowych, co skutkowało sformułowaniem kolejnego wariantu realizacji inwestycji (Wariant II zgodnie z raportem oos) obejmującego budowę farmy wiatrowej złożonej z 63 elektrowni wiatrowych. Wariant II poddany został kolejnemu etapowi przedrealizacyjnych badań ornitologicznych prowadzonych w okresie

grudzień 2009 - listopad 2010 (ECO-EXPERT 2011), w wyniku którego wykluczono z lokalizacji kolejną strefę przeznaczoną pod lokalizację turbin wiatrowych, stanowiącą istotny obszar dla ptaków przelotnych, położoną na północ od Lipiej Góry, między miejscowościami Wójcin i Przewłoki (na północ od granic aktualnie rozpatrywanego obszaru lokalizacji farmy). Efektem tych prac było sformułowanie kolejnego wariantu realizacji przedsięwzięcia obejmującego budowę farmy wiatrowej składającej się z 47 turbin wiatrowych. Wariant ten następnie poddany został analizie w postępowaniu zakończonym wydaniem przez Wójta Gminy Warnice decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o znaku: OŚ.6220.11.23.2015.MO z dnia 29 września 2017 r., podczas którego ostatecznie uzgodniono warunki realizacji przedsięwzięcia obejmującego budowę farmy wiatrowej składającej się z 15 elektrowni wiatrowych (11 elektrowni o nr EW7, EW17, EW19, EW20, EW26, EW27, EW28, EW29, EW30, EW31, EW32 o wysokości do 150 m npt.; 2 elektrowni o nr EW23, EW24 o wysokości do 140 m npt. oraz 1 elektrowni o nr EW6 o wysokości maksymalnej do 120 m npt. Należy ponownie nadmienić, iż lokalizacja jak i numeracja turbin analizowana w niniejszym postępowaniu jest zgodna z lokalizacją i numeracją wskazaną w postępowaniu prowadzonym przez Wójta Gminy Warnice. Na skutek postępowania prowadzonego przez Wójta Gminy Warnice zrealizowano jedynie 7 turbin wiatrowych o numeracji EW26, EW27, EW28, EW32, EW31, EW30, EW29, stanowiących obecnie farmę o nazwie Farma wiatrową „Żalęcino”. Należy wskazać, iż zrealizowane turbiny wiatrowe zlokalizowane są w odległości 2 km i więcej od granic obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice. Inwestor uwzględniając fakt uzyskania decyzji środowiskowej dla części planowanych wcześniej turbin i wybudowanie na jej podstawie istniejącej farmy wiatrowej „Żalęcino” oraz korzystając z liberalizacji przepisów odległościowych, wynikających z Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 553), w oparciu o kolejny przeprowadzony monitoring awifauny i nietoperzy sformułował kolejny wariant realizacji inwestycji uwzględniający budowę 40 elektrowni wiatrowych (Wariant III zgodnie z raportem ooś), który ostatecznie zredukowany został do 39 turbin wiatrowych z uwagi na rezygnację z turbiny nr EW 13, stanowiącej istotne zagrożenie dla nietoperzy, a który jednocześnie stanowi wariant realizacji przedsięwzięcia (wariant inwestorski) analizowany w niniejszym postępowaniu. Wykrycie podczas prowadzonego na początku czerwca 2024 r. zajętego gniazda bielika, znajdującego się w odległości poniżej 1 km od planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo II (południowa część kompleksu farmy) skutkowało przyjęciem przez inwestora koncepcji budowy farmy wiatrowej we wnioskowanym wariantcie w 2 etapach:

- I ETAP – obejmujący budowę i eksploatację 29 turbin wiatrowych (turbiny nr: EW 5, EW 6, EW 8, EW 9, EW 10, EW 11, EW 12, EW 14, EW 15, EW 16, EW 17, EW 18, EW 19, EW 20, EW 21, EW 22, EW 23, EW 24, EW 25, EW 38, EW 39, EW 40, EW 41, EW 42, EW 43, EW 44, EW 45, EW 46, EW 47), rozmieszczonych, w północnej, środkowej i południowej, części planowanej farmy wiatrowej;
- II ETAP – obejmujący budowę i eksploatację 10 pozostałych turbin wiatrowych (turbiny nr: EW1, EW2, EW3, EW4, EW7, EW33, EW34, EW35, EW36, EW37), rozmieszczonych w południowej części kompleksu farmy wiatrowej, poprzedzony 5 letnim monitoringiem poinwestycyjnym prowadzonym po zakończeniu I etapu realizacji przedsięwzięcia i jego realizacji uzależnionej od wyników monitoringu w szczególności od zaobserwowanych reakcji behawioralnych bielika, którego stanowisko lęgowe zidentyfikowano na południe od FW Lubiatowo II (w odległości ok. 1 km).

Należy wskazać, iż część turbin wiatrowych planowanych do realizacji w I etapie inwestycji, tj. o nr EW9, EW5, EW6, EW8, EW23, EW24, EW25, zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej FW Żalęcino (po jej zachodniej stronie), a tym samym w bliskiej odległości od ostoi ptasiej Jezioro Miedwie i okolice PLB320005, tj. od ok. 800 m do 2000 m. Natomiast w odniesieniu do

realizacji inwestycji w II etapie, wszystkie turbiny wiatrowe bezpośrednio sąsiadują od strony południowej (turbiny nr EW4, EW3, EW7, EW2, EW1, EW33, EW34) i wschodniej (turbiny nr EW37, EW35, EW36) z istniejącą FW Żalęcino, przy czym turbina wiatrowa nr EW4 zlokalizowana jest najbliżej ww. ostoi ptasiej tj. w odległości ok. 600 m. Należy wskazać, iż wariant ten obecnie jest docelowym wariantem realizacji przedsięwzięcia (wariant inwestora) i uznany przez inwestora jako wariant najkorzystniejszy dla środowiska.

Dodatkowo, na skutek wielokrotnych wezwań tutejszego organu inwestor przedstawił wariant alternatywny realizacji inwestycji (NRWA 29EW), polegający na budowie i eksploatacji 29 turbin wiatrowych. Przedstawiony wariant alternatywny realizacji przedsięwzięcia odpowiada pierwszemu etapowi realizacji przedsięwzięcia w wariantcie inwestorskim i obejmuje budowę 29 turbin wiatrowych na całym obszarze planowanego kompleksu, tj. zarówno w jego części północnej, środkowej jak i południowej w tym również w lokalizacjach położonych w bliskiej odległości od ww. obszaru Natura 2000. W związku z powyższym w ocenie organu nie może on zostać uznany za rzeczywistą alternatywę dla realizacji przedsięwzięcia względem wariantu inwestorskiego.

W związku z powyższym organ przystąpił do analizy wpływu realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym przez inwestora obejmującym etapową budowę łącznie 39 turbin wiatrowych.

Uwzględniając lokalizację przedsięwzięcia względem elementów środowiska przyrodniczego należy wskazać co następuje.

W odniesieniu do obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie trzech gmin: Warnice, Dolice i Przelewice, znajduje się w sąsiedztwie obszaru Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 zlokalizowanego w odległości ok. 600 m od terenu inwestycyjnego (najbliższa turbina nr EW4), w kierunku zachodnim oraz pomiędzy obszarami Natura 2000 ostojami ptasimi takimi jak: Ostoja Ińska PLB320008 (zlokalizowanej w odległości ok. 16 km, w kierunku północno-wschodnim), Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 (zlokalizowanej w odległości ok. 30 km, w kierunku południowo-wschodnim), Dolina Dolnej Odry PLB320003 (zlokalizowanej w odległości ok. 35 km, w kierunku zachodnim). W odniesieniu do specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, inwestycja zlokalizowana jest w sąsiedztwie obszaru Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006, w odległości ok. 600 m od terenu inwestycyjnego (najbliższa turbina nr EW4), który w 96 % pokrywa się z ww. obszarem Jezioro Miedwie i okolice. Planowana inwestycja zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie korytarza ekologicznego KPn-29B Dolina Płoni i Miedwie (mezoregion: Wzgórze Szczecińskie Równina Pyrzycko-Stargardzka) obejmującego ww. obszary Natura 2000: Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006, wyznaczonego w Projekcie korytarzy ekologicznych opracowanym przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (2012) (<https://korytarze.pl/mapa/mapa-korytarzy-ekologicznych-w-polsce>), którego celem jest zapewnienie łączności ekologicznej, zarówno w skali całego kraju, jak i w skali europejskiej. Ponadto obszar inwestycyjny zlokalizowany jest w sąsiedztwie następujących proponowanych form ochrony przyrody: w odniesieniu do północnej części kompleksu farmy wiatrowej: bezmiennego użytku ekologicznego obejmującego śródpolne obniżenie terenu o charakterze szuwarowo-łozowiskowym oraz użytku ekologicznego o nazwie *Oczka wodne koło Wójcina* obejmującego oczka wodne z otwartym lustrem wody i zbiorowiskami szuwarowymi, zakrzewieniami; w odniesieniu do południowej części obszaru inwestycyjnego: użytku ekologicznym *Jeziorko Ukiernickie*, którego celem ochrony jest zachowanie dogodnych warunków odbywania lęgów ptaków wodno-błotnych (błotniak stawowy, głowienka, perkoz rdzawoszyi, łyska, krzyżówka i trzciniak łabędzi i rozrodu i przebywania zwierząt pozostałych grup systematycznych oraz bezmiennego użytku ekologicznego położonego w gminie Dolice obejmującego rozległy teren bagienny, mozaikę płatów roślinnych, szuwały, łożowiska, wyspy mineralne ze zbiorowiskami leśnymi. Dodatkowo na południowy wschód od terenu inwestycyjnego znajdują się 2 strefy ochrony gatunków szponiastych, powołanych decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, znak: WOPN-

OG.6442.106.2021.ASi.1, tj. orlika krzykliwego (w odległości ok. 2,2 km od terenu inwestycyjnego) oraz bielika (w odległości ok. 3,5 km od terenu inwestycyjnego).

Analiza ogólnie dostępnych danych, w tym ortofotomap oraz map topograficznych pod kątem występowania jezior oraz cieków wykazała, iż w sąsiedztwie obszaru inwestycyjnego znajdują się następujące obiekty:

w odniesieniu do terenu inwestycyjnego obejmującego obręb Lubiatowo, gmina Przelewice:

- Jezioro Ukiernica zlokalizowane na południowy wschód od terenu inwestycyjnego (w odległości ok. 1 km);
- Jezioro Płoń, zlokalizowane na południe od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 2 km;

w odniesieniu do terenu inwestycyjnego obejmującego obręb Zaborsko Gmina Warnice

- Jezioro Zaborsko zlokalizowane na południowy zachód od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 2 km;
- Jezioro Miedwie zlokalizowane na północny zachód od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 9 km;

w odniesieniu do terenu inwestycyjnego obejmującego obręb Kolin, gmina Dolice

- Dolina rzeki Mała Ina, zlokalizowana na wschód od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 1 km.

Ze względu na konieczność dokładnego przeanalizowania oddziaływania inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na terenie objętym inwestycją oraz w jego sąsiedztwie, dla potrzeb raportu, została wykonana inwentaryzacja przyrodnicza pod kątem występowania gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk z załącznika I i II Dyrektywy Siedliskowej oraz Dyrektywy Ptasiej, a także innych gatunków roślin i zwierząt podlegających ochronie.

Na potrzeby niniejszego postępowania, w sezonie wegetacyjnym 2023 r. wykonano inwentaryzację flory i siedlisk obszaru planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo II. Należy wskazać, iż obszar ten był objęty analogicznym opracowaniem inwentaryzacyjnym w 2015 r. na potrzeby postępowania zakończonego wydaniem przez Wójta Gminy Warnice decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o znaku: OŚ.6220.11.23.2015.MO z dnia 29 września 2017 r. Badaniem objęto obszar inwestycyjny (obszar lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą: place manewrowe, drogi dojazdowe) wraz z buforem o szerokości do około 500 m.

Zgodnie z przedłożoną inwentaryzacją przyrodniczą, planowana farma wiatrowa zlokalizowana będzie w obrębie rozległych gruntów ornych, zagospodarowanych głównie pod uprawy rzepaku, buraków cukrowych, zbóż, kukurydzy. Biorąc pod uwagę znaczny areal obszaru badań (ponad 1400 ha, czyli 14 km²) udział obszarów pełniących funkcje przyrodnicze (jak lasy, tereny podmokłe czy nieużytki naturogeniczne) jest znikomy – powierzchnia wydzielonych w czasie inwentaryzacji obiektów przyrodniczych w granicach buforu badań wynosiła jedynie 34 ha (ok. 2,4% badanej powierzchni). W obszarze planowanej farmy wiatrowej w rozproszeniu występują ekosystemy bagienne, głównie o charakterze wilgotnych zagłębi terenowych. Obszary dawnego występowania siedlisk wodnych i bagiennych aktualnie porośnięte są zbiorowiskami szuwarowymi i zaroślowymi. Do dość rozległych zagłębi terenowych z roślinnością szuwarową należą tereny zlokalizowane: w północnej części obszaru inwestycyjnego oznaczone w dokumentacji jako obiekty nr 7 (obręb Szemielino); w południowej części obszaru inwestycyjnego oznaczone w dokumentacji jako obiekty nr 15 i nr 16 (obręb Lubiatowo) oraz w środkowej części obszaru inwestycyjnego - obiekt nr 12 (obręb Żalęcino). Przeważnie są one porośnięte szuwarami trzciny pospolitej *Phragmites australis*, występującymi w kompleksach przestrzennych z nitrofilnymi okrajkami i zaroślami wierzby szarej zespołu *Salicetum pentadro-cinereae* (tzw. łozowisko). Z uwagi na znaczny spadek poziomu wód gruntowych, często nie występują w nich choćby okresowo warunki bagienne. W obiekcie 7, który przed kilkoma laty stanowił płytki zbiornik o powierzchni około 11 ha, silnie zarastający i charakteryzujący się zmiennym

poziomem wody, aktualnie występują wyłącznie zbiorowiska trawiasto-szuwarowe z trzcinnikiem lancetowatym *Calamagrostis canescens*, sitem rozpięchłym *Juncus effusus*, mietlicą olbrzymią *Agrostis alba*, trzcinnikiem piaszkowym *Calamagrostis epigejos*, mozgą trzcinową *Phalaris arundinacea*. Dość znaczną część obniżenia zajmuje też szuwar trzcinowy i łożowiska. W obrębie gruntów ornych objętych przedsięwzięciem występują też nieliczne zagłębienia terenu, w których w okresie wczesnowiosennym, głównie po zimowych roztopach, gromadzi się woda. Są to tereny poddawane regularnie zabiegom agrotechnicznym, bez roślinności hydrogenicznej i wysychające w okresie letnim. W strefie prowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono występowania typowo wykształconych siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. W części kilku zadrzewień śródpolnych w obszarze opracowania (obiekty przyrodnicze oznaczone jako: nr 1 - zlokalizowane w obrębie Wójcin gm. Warnice, nr 6 zlokalizowane w obrębie Szemielino, gm. Dolice, nr 14 - zlokalizowane w obrębie Lubiatowo, gm. Przelewice) występują płaty roślinności nawiązującej do siedliska 91F0 – łąkowe lasy dębowo-wiązowo jesionowe lub 9160 – grądy subatlantyckie. Zadrzewienia te stanowią niejednoznaczne zbiorowiska, identyfikowane jako leśne zbiorowiska zastępcze, z cechami lasów grądowych i łąkowych. Fragmentami fitocenozy te przypominają pozadolinową formę łągu dębowo-wiązowo jesionowego, jednak o znacznie uproszczonej strukturze gatunkowej (zarówno drzewostanu jak i runa) i znajdujące się poza zasięgiem istotnych zmian poziomu wód gruntowych. Zgodnie z przedłożonymi materiałami oraz ogólnie dostępnymi danymi teren objęty przedsięwzięciem charakteryzuje się występowaniem śródpolnych zadrzewień i niewielkich płatów lasów o charakterze wysp leśnych wśród rozległych monokultur rolnych, zlokalizowanych w lokalnych (dawniej zabagnionych) obniżeniach. Są to wielogatunkowe zadrzewienia, z dominacją gatunków liściastych drzew. Drzewostan tworzą w nich dąb szypułkowy *Quercus robur*, klon zwyczajny *Acer platanoides*, brzoza brodawkowata *Betula pendula*, olsza czarna *Alnus glutinosa*, wierzba biała *Salix alba*, wierzba krucha *Salix fragilis*, buk zwyczajny *Fagus sylvatica*, sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, natomiast warstwę krzewów - bez czarna *Sambucus nigra*, śliwa ałcza *Prunus cerasifera*, czerwomcha zwyczajna *Padus avium*, głóg jednoszyjkowy *Crataegus monogyna*. Wzdłuż niektórych dróg w obszarze opracowania występują aleje drzew i nieregularne liniowe zadrzewienia. Najważniejsze z nich to: aleja i na części odcinka szpaler dębu szypułkowego wzdłuż drogi gminnej pomiędzy miejscowościami Kłęby i Żalęcino (fragment tego zadrzewienia, obejmujący aleję, jest proponowany do ochrony jako pomnik przyrody zgodnie z Waloryzacją przyrodniczą gminy Dolice (PP-22). Występują tu dęby szypułkowe o obwodach w granicach około 200-270 cm oraz aleja dębów szypułkowych wzdłuż drogi pomiędzy Lubiatowem a Zaborskiem – poza obszarem planowanej inwestycji, przy granicy buforu obszaru inwentaryzacji.

Po zgromadzeniu danych dotyczących uwarunkowań przyrodniczych terenu inwestycyjnego oraz jego sąsiedztwa, tutejszy organ przystąpił do identyfikacji kluczowych zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia. Analiza materiałów przedłożonych w toku niniejszego postępowania wskazuje na istotne zagrożenia dla ornitofauny wynikające z planowanej inwestycji.

Możliwość wystąpienia potencjalnie istotnego oddziaływania turbin wiatrowych na ornitofaunę jest szeroko opisywana w dostępnych danych źródłowych. Jak wskazuje się w literaturze przedmiotu (zob. np. P. Hektus, Czynniki lokalizacji elektrowni wiatrowych w Polsce, rozprawa doktorska, Poznań 2020, s. 68 i nast.; P. Śmietana, D. Wysocki, Uwarunkowania środowiskowe energetyki wiatrowej na przykładzie oddziaływania na ptaki i nietoperze, [w:] Wybrane przyrodnicze i prawo-administracyjne aspekty energetyki odnawialnej w Polsce, red. M. Świątek, Wyd. Nauk. Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2022, s. 21 i nast.) elektrownie wiatrowe mogą oddziaływać na awifaunę m.in. poprzez zwiększone ryzyko śmiertelności w wyniku kolizji z turbinami wiatrowymi, efekt odstraszenia prowadzący do opuszczenia siedlisk, wystąpienie efektu bariery ograniczającego możliwość przemieszczania się ptaków a tym samym powodującego zmianę tras przelotów poszczególnych gatunków, jak również utratę siedlisk w wyniku bezpośredniego przekształcenia terenu związanego z

budową elektrowni wiatrowej oraz infrastruktury towarzyszącej. Zgodnie z dostępną literaturą najbardziej narażone na negatywne oddziaływanie farm wiatrowych są gatunki ptaków należące do następujących grup taksonomicznych: blaszkodziobe *Anseriformes*, perkozy *Podicipediformes*, żurawiowe *Gruiformes*, siewkowe *Charadriiformes*, bocianowe *Ciconiiformes*, szponiaste *Accipitriformes*, sokołowe *Falconiformes*.

Zatem lokalizacja farmy wiatrowej w bliskim sąsiedztwie ostoi ptasiej Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (w odległości ok. 600 m od najbliższej turbiny wiatrowej -EW4) będącej ważnym obszarem dla migrujących gęsi białoczelnych i zbożowych, ptaków szponiastych i siewkowych, stanowi istotne zagrożenie dla przedmiotów ochrony dla których wyznaczono ww. obszar Natura 2000. W związku z tym w niniejszym postępowaniu przeprowadzono wnikliwą ocenę wpływu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005, w tym możliwości utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków oraz ich siedlisk w przypadku realizacji przedsięwzięcia w wariantcie inwestorskim.

Dla obszaru Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego, poz. 1929), zmienione zarządzeniem z dnia 24 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego, poz. 3567) oraz z dnia 11 sierpnia 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego, poz.4441). Zarządzenie to, zgodnie z treścią delegacji ustawowej, zostało wydane w celu utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony gatunków ptaków oraz ich siedlisk, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000. Obszar specjalnej ochrony ptaków Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 obejmuje swoim zasięgiem jedno z największych i najniżej położonych jezior Polski – jezioro Miedwie oraz szereg pomniejszych jezior (Płoń, Będgoszcz, Żelewo, Płonno, Zaborsko i Duże). Jeziora, stanowią istotny element przyrody tego obszaru, w znacznej części wykazując cechy jezior ramienicowych. Na dnie dawnych jezior wykształciły się liczne siedliska torfowisk nakredowych ze zróżnicowaną roślinnością. Spotkać tu można również torfowiska źródliskowe i źródła petryfikujące. Nad jeziorami wykształciły się kompleksy łągów olszowych, wiązowych i wierzbowych. Zbocza porośnięte są siedliskami grądów i kwaśnych buczyn. W rozproszeniu spotkać można siedliska łąk świeżych, oraz muraw kserotermicznych. Występuje tu, co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

Zgodnie z standardowym formularzem danych (SDF, data aktualizacji 04.2025), przedmiotami ochrony w ww. obszarze Natura 2000 są następujące gatunki ptaków: gęś białoczelna *Anser albifrons* (populacja przelotna 100-4000 osobników i populacja zimująca 100-1000 osobników), gęś zbożowa *Anser fabalis* (populacja zimująca 1500 -8000 osobników i populacja przelotna 4000 – 8000 osobników), łabędź krzykliwy *Cygnus Cygnus* (populacja przelotna 60-200 osobników i zimująca 30-400 osobników), łabędź niemy *Cygnus olor* (populacja zimująca – 150-500 osobników i populacja przelotna 100-550 osobników), łabędź bewicki *Cygnus columbianus bewickii* (populacja zimująca 10-60 osobników), żuraw (populacja rozrodcza 20-34 par, populacja przelotna 1500-4500 osobników), krakwa *Anas strepera* (populacja rozrodcza 18-24 par i populacja przelotna 300-650 osobników), gęgawa *Anser anser* (populacja rozrodcza 12-95 par), kania czarna *Milvus migrans* (populacja rozrodcza 2-3 pary), kania ruda *Milvus milvus* (populacja rozrodcza 1-3 pary), błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (populacja rozrodcza 17-30 par), błotniak łąkowy *Circus pygargus* (populacja rozrodcza 1 para, siewka złota *Pluvialis apricaria* (populacja przelotna 100-2000 osobników), rybitwa czarna *Chlidonias niger* (populacja rozrodcza), wodniczka *Acrocephalus paludicola* (populacja rozrodcza 1-14 osobników męskich), bąk *Botaurus stellaris* (populacja rozrodcza 19-20 osobników męskich), czernica *Aythya fuligula* (populacja zimująca 10-500 osobników), gągoł *Bucephala clangula* (populacja zimująca 100-400 osobników), podróżniczek *Luscinia svecica* (populacja rozrodcza 6-9 par), perkoz

dwuczuby *Podiceps cristatus* (populacja przelotna 100-500 i populacja zimująca 150-600), ohar *Tadorna tadorna* (populacja rozrodcza 1-3 pary), czajka *Vanellus vanellus* (populacja przelotna 1000-4000 osobników).

Zgodnie z danymi znajdującymi się w tutejszym organie (pismo z dnia 05 sierpnia 2024 r., znak: WOPN.6322.2.2024.DM w sprawie zmiany SDF dla ostoi ptasiej Jezioro Miedwie i okolice PLB320005), w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005, zlokalizowanym w odległości ok. 600 m od najbliższej turbiny wiatrowej stwierdzono ok. 230 gatunków ptaków, z czego ok. 140 to gatunki lęgowe. Dane z przełomu lat 90-tych oraz po roku 2000 wskazują na zmiany składu gatunkowego i liczebności poszczególnych gatunków, a nawet wycofanie się niektórych z nich z terenu Ostoi. Tym niemniej akwen jeziora Miedwie wraz z terenami przyległymi nadal stanowi jedną z najważniejszych na Pomorzu Zachodnim ostoi dla migrujących i zimujących ptaków wodno-błotnych, których zgrupowania w latach 2004-2009 sięgały maksymalnie nawet do 70 000 ptaków migrujących, i do 40 000 ptaków w okresie zimowym, jak również istotny obszar występowania gatunków związanych ze strefą ekotonową brzegów zbiorników wodnych i zbiorowiskami otwartych siedlisk trwałych użytków zielonych. Obszar ten jako Ostoja Miedwie PL007 został zakwalifikowany do międzynarodowej sieci obszarów IBA (Important Bird Areas), spełniając kryteria A1, A4, B1, B3, C1, C2, C3 i C4. Za przedmioty ochrony w obszarze, oprócz gatunków których lokalne populacje przekraczają 0,5% populacji krajowej, uznano także stwierdzane tu populacje gatunków rzadkich, zagrożonych, istotnych w skali regionu. W odniesieniu do populacji migrujących, których wielkość w skali kraju nie jest znana, za przedmioty ochrony uznano te gatunki, które regularnie wchodzą w skład corocznych zgrupowań ptaków wodno-błotnych, zatrzymujących się w obszarze podczas wiosennych i jesiennych przelotów, oraz dla których obszar ten jest wskazywany jako jeden z kluczowych na Pomorzu Zachodnim.

Wysokie walory przyrodnicze ww. obszaru Natura 2000 w kontekście występującej ornitofauny oraz znaczenie gruntów rolnych położonych w jego sąsiedztwie zostały przedstawione zarówno w licznej dostępnej literaturze, jak również w monitoringach przedinwestycyjnych prowadzonych od roku 2009, które służyły do opracowania schematu rozmieszczenia elektrowni wiatrowych na terenie gminy: Warnice, Dolice, Przelewice oraz Stargard, a tym samym wskazania wariantu realizacji przedsięwzięcia.

Wynika z nich, że dolina rzeki Płoń i jeziora Miedwie i Płoń stanowią jeden z ważniejszych szlaków migracyjnych ptaków w okresie wiosennym, jak i jesiennym. Natomiast obszary rolne zlokalizowane w sąsiedztwie, w tym obejmujące obszar objęty przedsięwzięciem są miejscem żerowania czajek, siewek złotych i mew. Dodatkowo tereny objęte przedsięwzięciem podczas zimowania stanowią miejsce żerowania gęsi, które nocują na jeziorze Miedwie. Zgodnie z raportem rocznym „Inwentaryzacja ornitologiczna przeprowadzona w okresie sierpień 2011 – lipiec 2012 na obszarze badawczym „Kłęby” wykonanym przez ECO-EXPERT Sebastian Guentzel i Łukasz Ławicki Sp. j. (Szczecin, kwiecień 2013) czy kolejnym opracowaniem: *Monitoring ornitologiczny kluczowych gatunków ptaków szponiastych oraz wstępne rozpoznanie koncentracji ptaków wodno-błotnych dla potrzeb lokalizacji planowanej farmy wiatrowej LUBIATOWO*, wykonanym przez mgr Magdalenę Wybraniec, mgr Krzysztofa Beznara, dr Wojciecha Staszka (Gdynia, wrzesień 2014) w okresie jesiennej migracji najważniejszym miejscem odpoczynku i żerowiskiem dla żurawi i gęgaw, jak również gęsi zbożowych i białoczelnych oraz czajek były pola leżące pomiędzy Żalęcinem a Zaborskiem (tj. obszar obejmujący południową część kompleksu farmy wiatrowej, objęty zarówno I jak II etapem realizacji przedsięwzięcia w wariantcie inwestorskim), natomiast dla siewek złotych dodatkowo pola na wschód od Kłębów (północna część kompleksu farmy wiatrowej, objętej I etapem realizacji przedsięwzięcia w wariantcie inwestorskim). W świetle dostępnych danych ornitologicznych nie ulega wątpliwości, że najważniejszym obszarem koncentracji ptaków w okresie migracji, a także zimowania jest jezioro Miedwie, jezioro Płoń, a także dolina Płoni z szeregiem mniejszych, ale także trakcyjnych dla ptaków

zbiorników wodnych (jez. Zaborsko, Koryto). Natomiast obszary żerowiskowe znajdują się na gruntach ornych i częściowo łąkach w ich otoczeniu.

Aktualność walorów przyrodniczych terenu inwestycyjnego, szczególnie obejmującego południową część kompleksu farmy wiatrowej Lubiatowo II potwierdzają sporządzone przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (<https://otop.org.pl/naszeprojekty/pilnujemy/mapy-wrazliwosci-energetyka-wiatrowa/>), tzw. mapy wrażliwości dot. oddziaływania projektowanej farmy wiatrowej na ornitofaunę. Uwzględniając przyjętą na potrzeby utworzenia ww. map skalę wrażliwości ptaków na inwestycje wiatrowe wraz z ryzykiem związanym z wyborem lokalizacji w poszczególnych obszarach należy wskazać, że cała południowa część obszaru FW Lubiatowo II zlokalizowana na gruntach rolnych pomiędzy Żalęcinem i Zaborskiem (obejmująca 20 turbin wiatrowych, tj. z I etapu: EW12, EW11, EW10, EW25, EW24, EW23, EW9, EW8, EW5, EW6 oraz z II etapu: EW37, EW36, EW35, EW34, EW33, EW1, EW2, EW7, EW3, EW4) została określona jako obszar o bardzo wysokiej skali wrażliwości ptaków na inwestycje wiatrowe. Powyższe oznacza, że rozwój farm wiatrowych na tym terenie stanowi bardzo wysokie ryzyko dla populacji ptaków. Jak wskazują autorzy ww. opracowania obszar ten jest prawdopodobnie nieodpowiedni dla energetyki wiatrowej ze względu na potencjalnie negatywne oddziaływanie na ptaki i nie jest pewne, że ryzyko to można będzie w odpowiedni sposób zniwelować poprzez działania łagodzące lub kompensujące. W związku z tym zaleca się rozważenie lokalizacji inwestycji wiatrowych na tych obszarach jedynie, gdy niemożliwe jest wykorzystanie innych terenów o zdefiniowanym mniejszym ryzyku dla ptaków. W ocenie organu jedynie obszar obejmujący północną część kompleksu Farmy wiatrowej Lubiatowo II spełnia kryteria umożliwiające posadowienie turbin wiatrowych. Natomiast zlokalizowanie turbin wiatrowych w południowej części farmy wiatrowej (obejmującej zarówno I jak i II etap realizacji inwestycji) wraz z istniejącymi turbinami wiatrowymi FW Żalęcino stanowić będzie istotne zagrożenie dla zachowania celów ochrony gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005.

W odniesieniu do wykonanej na potrzeby niniejszego postępowania inwentaryzacji ornitologicznej terenu objętego przedsięwzięciem należy wskazać co następuje.

Dla terenu planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo II wykonano przedrealizacyjny monitoring ornitologiczny, prowadzony w okresie lipiec 2022 – czerwiec 2023 obejmujący łącznie 49 kontroli. Jednocześnie w analizach uwzględniono wcześniejsze badania prowadzone na tym samym obszarze w latach 2014-2015: *Monitoring ornitologiczny obszaru planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo, Pro Digital GIS Consulting & Solutions* (Gdynia, styczeń 2016 r), oraz *Monitoring ornitologiczny kluczowych gatunków ptaków szponiastych oraz wstępne rozpoznanie koncentracji ptaków wodno-błotnych dla potrzeb lokalizacji planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo*), Pro Digital, Szczecin - Gdynia, 2014. Materiały te wykorzystane zostały jako dodatkowe źródła danych i wiedzy, pozwalając na pełniejsze rozpoznanie ornitofauny obszaru opracowania. Obserwacjami z punktów i transektów objęto teren do około 500 m od planowanych turbin wiatrowych. Inwentaryzację lęgowych gatunków rzadkich i średnio licznych (w tym wyszukiwanie gniazd ptaków szponiastych) oraz kontrole koncentracji ptaków nielęgowych przeprowadzono w promieniu 2 km. Zakres monitoringu przedrealizacyjnego obejmował: badania liczebności i składu gatunkowego oraz natężenia wykorzystania przestrzeni powietrznej wykonywane na transektach (44 kontrole); badania liczebności i składu gatunkowego oraz natężenia wykorzystania przestrzeni powietrznej wykonywane z punktów obserwacyjnych (44 kontrole); inwentaryzację lęgowych gatunków rzadkich i średnio licznych, w tym kontrole nocne (4 kontrole); badania pospolitych ptaków lęgowych (MPPL) (2 kontrole); identyfikację zgrupowań i koncentracji – 28 kontroli. W trakcie prac na transektach, podczas rocznego monitoringu przedinwestycyjnego, stwierdzono łącznie 11 gatunków kluczowych, które wykazują podatność na kolizje z pracującymi turbinami wiatrowymi. Ptaki z tej grupy stanowiły 10,3% (N = 613 os.) ptaków stwierdzonych podczas liczeń z transektów. Natomiast na całym badanym obszarze stwierdzono N =

6462 os., co stanowiło 13,9% wszystkich stwierdzonych gatunków ptaków. Średnie zagęszczenie gatunków kluczowych na transektach wyniosło 2,7 os./1km transektu/ kontrolę. Wśród gatunków, które dominowały w tej grupie ptaków były żurawie, które osiągały zagęszczenie 2,2 os./1km transektu/kontrolę, następnie gatunki siewkowych (siewka złota) osiągające 0,3 os./1km transektu/kontrolę, zaś szponiaste – 0,1 os./1km/kontrolę. Pozostałe grupy systematyczne uzyskiwały bardzo niskie wartości zagęszczenia wzdłuż transektu. W ramach liczeń ptaków na 5 punktach obserwacyjnych odnotowano 80 gatunków ptaków. Liczebność ptaków zarejestrowanych na punktach P1-P5 wyniosła łącznie 29 518 osobników. Wśród stwierdzonych gatunków ptaków 67 z nich jest objęta ochroną gatunkową; 3 gatunki - ochroną częściową, a 9 to gatunki objęte ochroną łowiecką. Wśród zaobserwowanych ptaków stwierdzono również 10 gatunków kluczowych oraz 10 gatunków objętych ochroną Załącznikiem I Dyrektywy Ptasiej. Podczas liczeń ptaków z punktów obserwacyjnych stwierdzono również 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Spośród stwierdzonych z punktów obserwacyjnych gatunków ptaków do najliczniejszych zaliczono gęś tundrową. Gatunek ten jako dominant osiągnął 26,7% udziału wśród stwierdzonych ptaków (N = 7875 osobników). Na drugim miejscu znalazł się szpak, który był współdominantem wśród stwierdzonych z punktów obserwacyjnych ptaków, stanowił on 21,8% ptaków (6 444 osobników). Na trzecim miejscu uplasowały się gęsi, osiągające 16,3% ptaków (N = 4815 osobników) i następnie żurawie - 7,2% udziału (N = 2132 os.) i skowronki 4,2% (N = 1247 os.). Na badanym obszarze obserwacje z punktów obserwacyjnych wykazały występowanie 11 rzędów ptaków. Najliczniejszą grupą systematyczną wśród ptaków obserwowanych na punktach obserwacyjnych były blaszkodziobe *Galloanserae*, które osiągnęły 47,4% udziału (N = 13 981 os.). Drugą grupą były wróblowe *Passeriformes*, których udział wyniósł 36,4% zaobserwowanych ptaków (N = 10 750 os.). Natomiast żurawiowe *Gruiformes* i siewkowe *Charadriiformes* uzyskały nieco ponad 5% udziału wśród ptaków zaobserwowanych z punktów obserwacyjnych, kolejno 7,2% (N = 2139 os.) i 6,4% (N = 1881 os.). Szponiaste osiągnęły niecałe 1% udziału (N = 285 os.). Analizując strukturę ekologiczną ptaków zaobserwowanych na punktach obserwacyjnych, wykazano, iż pod względem masy ciała najwięcej zaobserwowano dużych ptaków. Grupa ta stanowiła 54,3% (N = 16021 os.) wszystkich osobników stwierdzonych w czasie obserwacji z punktów. Na drugim miejscu uplasowały gatunki o małej masie ciała – zanotowano 10531 osobników, co stanowiło 35,7% ptaków. Natomiast siewkowe *Charadriiformes* osiągnęły 6% udziału. W zakresie pracy rotora obserwowano przeloty 30,2% ptaków (N = 8907 os.), natomiast na pułapie powyżej pracy śmigieł zanotowano 18,6% ptaków (N = 5500 os.). Ptaki najmniejszych rozmiarów przemieszczały się najczęściej na wysokości poniżej pracy śmigieł. Wraz ze wzrostem wysokości ich dominacja malała na korzyść siewkowych i dużych gatunków ptaków. Na najniższym pułapie ptaki małe stanowiły 72% zgrupowania, siewkowe 8% a duże 12%. Na wysokości pracy rotora stwierdzono 75% ptaków o dużych rozmiarach ciała, siewkowe stanowiły 20% udziału oraz stwierdzano ptaki z wszystkich pozostałych grup przy czym niewielkich liczbach, np. szponiaste. Na pułapie powyżej pracy śmigieł udział ptaków dużych wynosił 100%. Spośród ptaków zaobserwowanych w locie (N = 22 593 os.) stwierdzono, że dominującym kierunkiem przelotów były przeloty w kierunku zachodnim. Rozkład kierunków przelotów wiązał się z obecnością akwenów takich jak Jez. Płoń i Jez. Miedwie, gdzie ptaki zatrzymywały się podczas migracji, koczowały i odpoczywały. To niewątpliwie rzutowało na dominujący kierunek przemieszczania się ptaków w zachodnim kierunku, a ważyły na uzyskanych wynikach przeloty gęsi, szpaków i żurawi.

Analizując zakres i skalę przedsięwzięcia, tj. budowa 39 rubin wiatrowych, zlokalizowanych w odległości ok. 600 m od obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 oraz istniejące i potencjalne zagrożenia dla stwierdzonych gatunków ptaków wymienione w załączniku nr 3 do zarządzenia pt. „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk”, należy wskazać co następuje. Zgodnie z ww. załącznikiem, do istniejących i potencjalnych zagrożeń dla ww. gatunków, które mogą

wynikać z realizacji inwestycji należy: **C03.03** Produkcja energii wiatrowej (łabędź krzykliwy, gęsi zbozowej, gęś białoczelna, żuraw, siewka złota, czajka) powodująca zwiększoną śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z elektrowniami wiatrowymi i zaburzenia w swobodnych wędrówkach przez lokalizację elektrowni wiatrowych na trasach wędrówek – efekt fragmentacji krajobrazu; **G05.11** Śmierć lub uraz w wyniku kolizji (łabędź krzykliwy, gęś zbozowa, gęś białoczelna, żuraw, siewka złota, czajka); **J03.02.01** Zmniejszenie migracji/bariery dla migracji (gęś białoczelna).

Natomiast działaniem ochronnym dla tych gatunków, zgodnie z zapisami załącznika nr 4 do ww. zarządzenia (pt. „Cele działań ochronnych”) jest:

Gęś białoczelna

- w odniesieniu do populacji przelotnej: do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji migrującej na dotychczasowym poziomie (stan właściwy FV), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi oraz oddziaływaniami na lęgówiskach oraz trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV stabilnej powierzchni miejsc wypoczynku i żerowania w okresie migracji, tj. akwenów, terenów podmokłych, pól uprawnych, łąk i pastwisk (w szczególności w sąsiedztwie zbiorników wodnych) na powierzchni min. 12 000 ha;
- w odniesieniu do populacji zimującej: do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji zimującej na dotychczasowym poziomie (stan właściwy FV), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi oraz oddziaływaniami na lęgówiskach oraz trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV stabilnej powierzchni miejsc wypoczynku i żerowania w okresie zimowania, tj. akwenów, terenów podmokłych, pól uprawnych, łąk i pastwisk (w szczególności w sąsiedztwie zbiorników wodnych) na powierzchni min. 12 000 ha.

Gęś zbożowa

- w odniesieniu do populacji zimującej: weryfikacja liczebności gatunku w obszarze w kontekście zmian na liście krajowej awifauny (wyodrębnienie jako osobnych gatunków gęsi zbożowej *Anser fabalis* i gęsi tundrowej *Anser serrirostris*); do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji zimującej na dotychczasowym poziomie (stan właściwy FV), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi oraz oddziaływaniami na lęgówiskach oraz trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV stabilnej powierzchni miejsc wypoczynku i żerowania w okresie zimowania, tj. akwenów, terenów podmokłych, pól uprawnych, łąk i pastwisk (w szczególności w sąsiedztwie zbiorników wodnych) na powierzchni min. 12 000 ha;
- w odniesieniu do populacji przelotnej: weryfikacja liczebności gatunku w obszarze w kontekście zmian na liście krajowej awifauny (wyodrębnienie jako osobnych gatunków gęsi zbożowej *Anser fabalis* i gęsi tundrowej *Anser serrirostris*); do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji migrującej na dotychczasowym poziomie (stan właściwy FV), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi oraz oddziaływaniami na lęgówiskach oraz trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV stabilnej powierzchni miejsc wypoczynku i żerowania w okresie migracji,

tj. akwenów, terenów podmokłych, pól uprawnych, łąk i pastwisk (w szczególności w sąsiedztwie zbiorników wodnych) na powierzchni min. 12 000 ha;

Łabędź krzykliwy

- w odniesieniu do populacji przelotnej: do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji migrującej na dotychczasowym poziomie (stan właściwy FV), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi oraz oddziaływaniami na lęgówiskach oraz trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV stabilnej powierzchni miejsc wypoczynku i żerowania w okresie migracji, tj. akwenów, terenów podmokłych, pól uprawnych, łąk i pastwisk (w szczególności w sąsiedztwie zbiorników wodnych) na powierzchni min. 12 000 ha;

Żuraw

- w odniesieniu do populacji przelotnej: utrzymanie populacji migrującej na dotychczasowym poziomie (stan właściwy FV), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi oraz oddziaływaniami na trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV stabilnej powierzchni siedlisk wykorzystywanych przez gatunek podczas migracji (żerowiskowych i przestankowych obejmujących nieużytki i grunty rolne) na powierzchni min. 8500 ha. Aktualizacja danych na temat rozmieszczenia migrujących grup w obszarze podczas przelotów.
- w odniesieniu do populacji rozrodzkiej: do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji rozrodzkiej na poziomie 20 par lęgowych (stan właściwy FV); utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk lęgowych i żerowiskowych gatunku, tzn. brzegów zbiorników wodnych wraz z otaczającymi je szuwarami, olsami i łągami, oraz przyległymi łąkami, pastwiskami i ugorami, na powierzchni min. 2000 ha (stan właściwy FV);

Siewka złota

- w odniesieniu do populacji przelotnej: do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji migrującej na dotychczasowym poziomie (stan niezadowalający U1), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi, jak również oddziaływaniami na lęgówiskach i trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV miejsc wypoczynku i żerowania w okresie migracji tj. pól, łąk i pastwisk, w szczególności na terenach podmokłych, zalewiskowych, z zastoiskami wody, na obszarze min. 8500 ha;

Czajka

- w odniesieniu do populacji przelotnej: do czasu aktualizacji danych utrzymanie populacji migrującej na dotychczasowym poziomie (stan właściwy FV), z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi, w szczególności uwarunkowaniami klimatycznymi, jak również oddziaływaniami na trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i terytorium Polski; utrzymanie w stanie właściwym FV miejsc wypoczynku i żerowania w okresie migracji tj. pól, łąk i pastwisk, w szczególności na terenach podmokłych, zalewiskowych, z zastoiskami wody, na obszarze min. 8500 ha.

Należy wskazać, iż zgodnie z obowiązującą definicją właściwy stan ochrony gatunku oznacza sumę oddziaływań na gatunek, mogącą w dającej się przewidzieć przyszłości wpływać na rozmieszczenie i

liczebność jego populacji na terenie kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej lub naturalnego zasięgu tego gatunku, przy której dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało.

Zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy OOS, do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą o ochronie przyrody. W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, jest zobowiązany do utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 oraz dbanie o zachowanie spójności i integralności Europejskiej Sieci Obszarów Natura 2000. W związku z czym, przed podjęciem jakichkolwiek czynności należy mieć na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy, tj.: art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody, który zabrania podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 w tym pogorszenia integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z wiedzą merytoryczną organu oraz powszechnie dostępnymi informacjami w zakresie siedlisk istotnych w cyklu życiowym ornitofauny (Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków cz. I (Gromadzki, 2004)) miejscem odpoczynku i żerowania dla gęsi, łabędzi, żurawi, czajki czy siewki złotej są pola uprawne, (w tym pola z oziminą), ścierniska, pastwiska, łąki położone w sąsiedztwie mokradeł, zbiorników wodnych, a elementami decydującymi o bytowaniu na danym miejscu jest spokój. Zgodnie z dostępną kolejną publikacją - poradnikiem metodycznym - Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek (GDOŚ. Warszawa 2011, opracowanie zbiorowe pod redakcją Arkadiusza Sikowy, Przemysława Chylareckiego, Włodzimierza Meissnera i Grzegorza Neubaer), obecność łabędzi czy żurawi na danym obszarze jest warunkowane głównie dostępnością dogodnych żerowisk, którymi najczęściej są rozległe pola uprawne w pobliżu zbiorników wodnych, a najchętniej wykorzystywane są uprawy rzepaku i kukurydzy, oziminy oraz pastwiska. Natomiast gęsi zatrzymujące się podczas wędrówki odżywiają się głównie trawami, zbożami ozimymi (jęczmień, pszenica, żyto) i rzepakiem oraz nasionami pozostawionymi na ścierniskach (głównie kukurydzy). Dla wielu wędrownych gatunków ptaków dogodne miejsca przystankowe są poszukiwanym zasobem środowiskowym. Biorąc pod uwagę, że czas dostępny na wędrówkę jest ograniczony (szczególnie wiosną) a koszty lotu u ptaków posługujących się lotem aktywnym są bardzo wysokie (mniej więcej 6–7 razy większe niż metabolizm podstawowy [BMR]), punkty przystankowe muszą się charakteryzować wysoką zasobnością pokarmową pozwalającą na możliwie szybkie uzupełnienie rezerw energetycznych i na dalsze przeloty. W ocenie organu charakter obszaru objętego przedsięwzięciem oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo wpisuje się w obszar o dogodnych warunkach siedliskowych dla gatunków migrujących (żerowiskowe i odpoczynkowe), stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice. Jak wynika z przedłożonych materiałów, teren objęty przedsięwzięciem ma charakter rolniczy, zdominowany przez pola uprawne, zagospodarowane w 2023 r. pod uprawy rzepaku, buraków cukrowych, zbóż, kukurydzy, poprzecinany miedzami i alejami starych drzew. Najbliższe kompleksy leśne, zlokalizowane w gminie Warnice znajdują się w odległości około 230 m na północ od najbliższej elektrowni wiatrowej; w gminie Dolice, w odległości około 300 m na zachód od najbliższej elektrowni wiatrowej, natomiast w gminie Przelewice w odległości około 750 m na południe od najbliższej elektrowni wiatrowej. Zatem stwierdzenie autora raportu, że obszar inwestycyjny zlokalizowany jest poza kluczowymi żerowiskami ptaków przelotnych oraz poza strefami intensywnych przemieszczeń ptaków z noclegowisk na najważniejsze powierzchnie żerowiskowe, a tym samym realizacja

przedsięwzięcia nie będzie znacząco wpływać na ptaki w okresie migracji wiosennych i jesiennych oraz w okresie zimowania, w ocenie organu jest błędne.

Należy ponownie podkreślić, iż aktualizacja SDF dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice (pismo znak: WOPN.6322.2.2024.DM) wykazała iż akwen jeziora Miedwie wraz z terenami przyległymi nadal stanowi jedną z najważniejszych na Pomorzu Zachodnim ostoi dla migrujących i zimujących ptaków wodno-błotnych. Z powyższych względów obszar ten jako Ostoja Miedwie PL007 został zakwalifikowany do międzynarodowej sieci obszarów IBA (Important Bird Areas), spełniając kryteria A1, A4, B1, B3, C1, C2, C3 i C4. Należy wskazać iż gatunki takie jak: gęś zbożowa i gęś tundrowa (których liczebność, z uwagi na brak danych określana jest wspólnie) w okresach zimowych stanowiły najliczniej stwierdzane w obszarze gatunki spośród ptaków blazskodziobych. Na podstawie liczeń wykonywanych od 2012 r. w ramach Monitoringu Noclegowisk Gęsi oraz Monitoringu Zimujących Ptaków Wodnych Państwowego Monitoringu Ptaków, wielkość populacji tych gatunków oszacowano na 1500-8000 osobników. Gatunki te również regularnie były spotykane podczas przelotów na akwenach w obszarze. W odniesieniu do pozostałych gatunków wodno-błotnych: takich jak łabędzie, żurawie jak również siewki złotej i czajki, ich wysoka stwierdzona liczebność populacji na obszarze w ramach prowadzonego Państwowego Monitoringu Ptaków przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Monitoring Noclegowisk Żurawi; Monitoringu Zimujących Ptaków Wodnych) wynika z obecnie łatwej dostępności rozległych, otwartych terenów rolnych, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Jeziora Miedwie i okolice. Dodatkowo dane pochodzące z ogólnopolskich, jesiennych liczeń czajek i siewek złotych, obejmujących głównie regiony Pomorza oraz Warmii i Mazur, wskazują, że tereny rolne zarówno w ostoi jak i wokół niej, stanowią ważny obszar dla obu gatunków na przelotach w tej części kraju.

Dla wskazanych powyżej gatunków i jednocześnie gatunków charakteryzujących się ponadprzeciętnym ryzykiem kolizji z siłowniami wiatrowymi, zidentyfikowanym zagrożeniem wymienionym w PZO jest produkcja energii wiatrowej poprzez budowę elektrowni wiatrowych, a jako działania ochronne utrzymanie populacji migrującej na dotychczasowym poziomie, z uwzględnieniem możliwości wystąpienia znacznych wahań liczebności spowodowanych m.in. czynnikami antropogenicznymi, w szczególności oddziaływaniami na lęgowiskach i trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000, jak ma to miejsce w przypadku realizacji przedmiotowej inwestycji. Mając na uwadze zwiększone ryzyko wynikające z możliwości wchodzenia w kolizję wskazanych gatunków, należałoby prognozować, iż planowane przedsięwzięcie w wariantie wskazanym przez inwestora stanowić będzie zagrożenie, tożsame z tym zidentyfikowanym dla poszczególnych gatunków w planie zadań ochronnych. Założenia przyjęte w raporcie o oś dotyczące zakresu projektowanej inwestycji są zatem niezgodne z koncepcją działań ochronnych przyjętych dla ww. obszaru specjalnej ochrony ptaków. Konfrontując założenia projektowanej inwestycji ze zidentyfikowanymi w stosunku do ww. gatunków zagrożeniami oraz planowanymi działaniami mającymi im zapobiec, należy stwierdzić, że realizacja projektowanego przedsięwzięcia w obecnym kształcie stoi w sprzeczności z dokumentem znajdującym swoje umocowanie ustawowe, zakładającym działania odmienne od planowanych w związku z realizacją projektowanego przedsięwzięcia.

Zgodnie z ogólnie dostępną literaturą (*Propozycja metodyki monitoringu ptaków na lądowych farmach wiatrowych położonych w krajobrazie rolniczym*. Przemysław Wylegała, Jacek Antczak, Jakub Glapan, Dariusz Górecki, Sebastian Guentzel, Krzysztof Kajzer, Tomasz Kniola, Aleksandra Szurlej-Kiełńska. *Ornis Polonica* 2025, 66: 25– 42) ze względu na wysokie prawdopodobieństwo znaczącego, negatywnego oddziaływania na populacje kluczowych gatunków ptaków, rekomenduje się nielokowanie turbin w określonych odległościach od gniazd, na trasach dolotowych na linii gniazdo– żerowisko lub noclegowisko– żerowisko, a także w pobliżu ważnych, dużych zbiorowych noclegowisk wybranych gatunków. Minimalne rekomendowane odległości turbin od zbiorowych noclegowisk pozwalające ograniczyć ryzyko znaczącego negatywnego oddziaływania na populacje kluczowych

gatunków wynosi w odniesieniu do noclegowisk, w przypadku miejsc których liczba ptaków spełnia kryteria BirdLife International do wyznaczania obszarów IBA (Important Bird Area) a jaki mamy w przypadku obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolic PLB320005 wynosi minimum 1500 m. Natomiast w wariancie wskazanym przez inwestora część turbin wiatrowych realizowanych zarówno w I jak i II etapie znajduje się w obszarze do 1500 m (Etap I- EW5, EW6, EW8, EW9, etap II- EW4 i EW3).

Jak wynika z raportu oś analizowanym w niniejszym postępowaniu powstanie przedmiotowej farmy wiatrowej Lubiato II - w ocenianym wariancie inwestorskim (39 elektrowni), może spowodować wykluczenie potencjalnych siedlisk żerowiskowych dla siewki złotej oraz gęsi i żurawi o łącznej powierzchni ok. 717,7 ha (7,18 km²). W związku z tym uznano, iż realizacja przedsięwzięcia w tym zakresie może spowodować negatywny wpływ na ptaki migrujące i zimujące w rejonie jezior Miedwie i Płoń. Jednocześnie wskazano, iż żerowiska gęsi, a także innych ptaków przebywających w rejonie jez. Miedwie w dużych liczebnościach (żurawie, siewki złote, czajki) znajdują się w wielu miejscach w otoczeniu tego akwenu, w związku z tym realizacja przedsięwzięcia w wariancie inwestorskim nie będzie stanowiła istotnego zagrożenia dla ww. przedmiotów ochrony. Należy ponownie wskazać, że okresowo bardzo liczne w Polsce gęsi (Staszewski & Czeraszewicz 2001) należą do ptaków wyjątkowo wrażliwych na płoszenie i obecność struktur terenowych, które mogą zmniejszać bezpieczeństwo. Ptaki te wymagają dużych, nieosłoniętych przestrzeni, takich jak rozległe akweny wodne stanowiące noclegowiska oraz duże, otwarte pola będące żerowiskami. Wymagania te sprawiają, że niezależnie od niskiej śmiertelności bezpośredniej, notowany jest silny odstraszały efekt obecności turbin wiatrowych na migrujące i żerujące gęsi. Powoduje on zmiany miejsc żerowania lub nawet porzucanie dotychczas zajmowanych żerowisk (Larsen & Madsen 2000).

Biorąc pod uwagę charakter terenu działek inwestycyjnych obejmujące tereny gruntów rolnych użytkowanych rolniczo, na terenie których oraz w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się obszary o zmiennych warunkach gruntowych należy uznać, iż farma wiatrowa ograniczająca bazę żerowiskową na powierzchni ok. 718 ha będzie stanowić zagrożenie dla populacji migrujących, zimujących ptaków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Jezioro Miedwie i okolice, dla których tereny przylegające do tego obszaru stanowią istotne znacznie jako miejsca odpoczynku i żerowiskowe na trasie przelotu czy zimowania. Z tego samego powodu nie można zgodzić się z ww. stwierdzeniem zawartym w raporcie, że przewidywane oddziaływanie przedsięwzięcia nie wpłynie w sposób istotny na ograniczenie bazy żerowiskowej stwierdzonych gatunków ptaków, jak również na spójność i integralność obszarów Natura 2000 (Doliny Dolnej Odry, Ostoja Ińska, Lasy puszczy nad Drawą.), pomiędzy którymi zlokalizowane będzie przedsięwzięcie, a w których przedmiotami ochrony są również gatunki wodno-błotne. W ocenie organu realizacja przedsięwzięcia w wariancie inwestorskim, zgodnie z przytoczonymi ww. określonymi celami ochrony jest czynnikiem antropogenicznym, występującym na trasach migracji położonych poza obszarami Natura 2000 i jednocześnie mogącym wpłynąć istotnie na pogorszeniu obecnego stanu zachowania populacji migrującej ww. gatunków ptaków w obszarze Natura 2000 a tym samym uniemożliwiającym osiągnięcie założonych celów ochrony dla tych gatunków. Należy nadmienić, iż obecność farmy wiatrowej może modyfikować trasy i sposób lotu ptaków. Dotyczy to zarówno migrantów, jak również ptaków odbywających lokalne przeloty pomiędzy gniazdem lub miejscem odpoczynku, a żerowiskami. Zjawisko to, zwane efektem bariery, jest rodzajem odstraszenia ptaków będących w locie. Ich reakcja może być zróżnicowana – od nieznacznej zmiany kierunku lotu, szybkości czy pułapu, aż do szerokiego omijania farmy i efektywnej utraty jej obszaru. Skutkiem tego oddziaływania jest zwiększenie wydatków energetycznych co, jak się przypuszcza, może prowadzić do pogorszenia kondycji zwierząt.

Zatem uznaje się, iż realizacja przedsięwzięcia może wpłynąć znacząco negatywnie na obszar Natura 2000 jezioro Miedwie i okolice PLB320005, zlokalizowany w bliskiej odległości od terenu

inwestycyjnego, jak również na spójność i integralność obszarów Natura 2000 (Doliny Dolnej Odry, Lasy puszczy nad Drawą, Ostoja Ińska) pomiędzy którymi zlokalizowana jest inwestycja.

W odniesieniu do ptaków szponiastych, przeprowadzona inwentaryzacja na potrzeby raportu potwierdziła występowanie stanowisk lęgowych bielika (zlokalizowanych w odległości ok. 3,5 km od terenu inwestycyjnego) i orlika krzykliwego (zlokalizowanego w odległości ok. 2,2 km od terenu inwestycyjnego), dla których decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, o znaku: WOPN-OG.6442.106.2021.ASi.1 ustanowiono strefy ochrony rozrodu i regularnego przebywania. Ponadto, w trakcie niniejszego postępowania, w przedłożonych w dniu 22.07.2024 r. materiałach stwierdzono kolejne stanowisko lęgowe bielika zlokalizowane w odległości ok. 1,1 – 1,5 km na południe od istniejących turbin wiatrowych FW Żalęcino i w odległości poniżej 1 km od planowanej farmy wiatrowej Lubiatowo. Ww. gatunki nie stanowią przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice. Niemniej jednak są to gatunki o wysokiej wartości przyrodniczej, które wymagają również objęcia ich odpowiednimi działaniami ochronnymi. Podczas przeprowadzonego na potrzeby niniejszego postępowania rocznego monitoringu ornitologicznego zaobserwowano 964 ptaki z rzędu szponiastych. Łącznie zanotowano 11 gatunków z tego rzędu. Najliczniej obserwowanym gatunkiem był myszołów, który osiągnął 57,9% udziału wśród wszystkich szponiastych (N = 279 os.), następnie błotniak stawowy (stanowiący przedmiot ochrony w PLB320005), którego udział wśród szponiastych wyniósł 19,7% (N = 95 os.) oraz bielik, który osiągnął 7,5% udziału (N = 36 os.). Pozostałe gatunki stanowiły mniej niż 5% udziału. W oparciu o rozkład przestrzenny obserwacji szponiastych przedstawiono również obszary, które były użytkowane przez poszczególne gatunki, w tym rejonie. Wskazano, że podstawowym łowiskiem bielików są tereny podmokłe położone w dolinie Płoni, Jez. Płoń oraz w dolinie na południe od Zaborska – znajdujące się poza terenem planowanej farmy. Dane uzyskane w monitoringu prowadzonego w latach 2014-15 również wskazywały na słabe wykorzystanie terenu planowanej farmy przez orlika krzykliwego. W okresie lęgowym w 2015 roku, od maja do lipca stwierdzono go tylko dwa razy. W okresie tym nie zaobserwowano tokowania orlików ani regularnych lotów w okolicy tych stref ochronnych, co sugeruje brak zajęcia gniazd w roku 2015 (mimo informacji z Leśnictwa Dolice o zajęciu przynajmniej dwóch gniazd). Na potrzeby wcześniej planowanej na analizowanym terenie inwestycji wiatrowej w roku 2014 wykonano specjalny monitoring uzupełniający, ukierunkowany na szczegółowe rozpoznanie aktywności kluczowych gatunków ptaków szponiastych (głównie orlik krzykliwy, kania ruda, bielik) na badanej powierzchni (Wybraniec i in. 2014). Jak wynika z obserwacji większość przelotów odbywała się na niskim pułapie – poniżej zakresu pracy rotora. W trakcie badań w roku 2014 przeloty orlika, kani rudej i bielika na obszarach planowanej lokalizacji elektrowni w strefie rotora były sporadyczne, co wykazały również wyniki monitoringu przedrealizacyjnego przeprowadzonego w latach 2022-23. Najintensywniejszą wykorzystywaną strefą przez te gatunki była strefa obejmująca łąki nad Małą Iną, na północny-wschód od planowanej farmy. W monitoringu przedrealizacyjnym wykonanym na potrzeby niniejszego postępowania wskazano obszar tych łąk również jako podstawowy rewir żerowiskowy kani rudej i orlika krzykliwego (pomimo braku stanowisk lęgowych w pobliżu). Aktywność orlika na terenie planowanej farmy Lubiatowo II w sezonie 2022-23 była niewielka (N=7 os. – z czego 4 w okresie lęgowym) a rejon najczęstszych jego obserwacji znajdował się na wschód od terenu inwestycji. W związku ze stwierdzonym sporadycznym wykorzystywaniem terenu inwestycyjnego przez ww. gatunki ptaków szponiastych, przy uwzględnieniu analogicznych warunków siedliskowych na obszarze realizacji planowanej inwestycji autorzy raportu uznali, że planowana farma nie powinna oddziaływać znacząco negatywnie na tę grupę zwierząt. Zgodnie z informacjami przedłożonymi w raporcie o oś na obszarze inwestycyjnym w rozproszeniu występują zagłębienia terenu będące pozostałościami dawnych oczek o zmiennym poziomie wody, zwykle z dobrze rozwiniętą w strefie brzegowej roślinnością szuwarową. Należy stwierdzić, iż miejsca te mogą stanowić dogodne miejsca dla bytowania lokalnej ornitofauny. Jak wcześniej wspomniano w sąsiedztwie terenu objętego inwestycją występują jeziora:

Zaborsko, Płoń, Miedwie, natomiast w sąsiedztwie północnej części obszaru inwestycyjnego znajduje się dolina rzeki Mała Ina. Strefy ustanowione dla bielika czy orlika krzykliwego znajdują się w stosunkowo bliskim sąsiedztwie terenu inwestycyjnego, a preferencje do wybierania miejsc siedliskowych oraz żerowiskowych przez te gatunki, w tym rzek, strumieni, stawów rybnych, starorzeczy, oczek wodnych, podmokłych łąk oraz zwyczaj żerowania w odległości nawet do kilkunastu km od gniazda pozwalają prognozować, iż umieszczenie turbin wiatrowych na szlaku pomiędzy gniazdem a miejscem żerowiskowym może być kolizyjne dla tych przedstawicieli ornitofauny. Należy podkreślić, iż przedmiotowa farma wiatrowa składająca się z 39 turbin wiatrowych (również w przypadku realizacji przedsięwzięcia w I etapie) będzie stanowić zwartą barierę o długości ok. 6 km dla przemieszczających się ptaków pomiędzy gniazdem a miejscem, gdzie lęgowe ptaki żerują w przerwach w trakcie inkubacji i przede wszystkim zbierając pokarm dla piskląt (w zależności od gatunku – od kilku razy dziennie do kilku razy na godzinę) co wiąże się z ogromnymi kosztami energetycznymi. Nawet kilkuprocentowe wydłużenie trasy przelotu oznacza istotny dodatkowy wydatek energetyczny. Ma to z kolei ogromne znaczenie, gdyż dzienne tempo zużycia energii jest u ptaków negatywnie skorelowane z prawdopodobieństwem przeżycia kolejnego roku. Autorzy monitoringu ornitologicznego wskazują, że turbiny wiatrowe nie znajdują się na trasach przelotów pomiędzy wskazanymi żerowiskami a miejscem gniazdowania bielików w związku z czym należy wykluczyć jako ryzyko wielokrotną ekspozycję na kolizję w okresie lęgowym. W ocenie organu wniosek o występowaniu niekorzystnych dla tych gatunków biotopów na trasie gniazdo – żerowisko jest swoistą niekonsekwencją wynikającą z przedstawionych w raporcie oś warunków siedliskowych opisanych powyżej. Zgodnie z opracowaniem dotyczącym wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 lokalnym zagrożeniem dla bielika czy orlika krzykliwego być kolizje z turbinami elektrowni wiatrowych na trasach przelotu i na lęgówiskach. Warto również wspomnieć, iż oprócz możliwości bezpośredniej kolizji równie istotny jest „odpychający” efekt elektrowni wiatrowych – odstraszaające oddziaływanie siłowni na ptaki żerujące i odpoczywające na terenach otwartych. Ptaki unikają terenów, które sąsiadują z turbinami, w związku z czym tracą korzystne dla siebie siedliska czy miejsca żerowania. Lokalizacja turbin wiatrowych w bliskiej odległości od miejsc lęgowych gatunków objętych ochroną strefową, stwarza zagrożenie porzucenia gniazda i opuszczenia terenu lęgowiska przez ten gatunek. Dodatkowo należy wskazać, że budowa farmy wiatrowej oznacza przekształcenie gruntów na powierzchni ok. 718 ha. Dotyczy to terenów zajmowanych przez stopę każdej turbiny, dróg dojazdowych, budynków towarzyszących czy nadziemnych lub doziemnych linii przesyłowych. Infrastruktura ta wyłącza teren z dotychczasowego użytkowania, zatem wywołuje utratę istniejących środowisk. Obecność zgrupowań lub linii turbin, a zwłaszcza nowoutworzonych dróg dojazdowych, może spowodować fragmentację takiego terenu i częściowe rozdzielenie populacji, a w konsekwencji pogorszenie ich kondycji. Zatem realizacja farmy wiatrowej na obszarze terenów rolniczych poprzez utratę mozaikowości i różnorodności środowisk spowoduje znaczne uszczuplenie żerowisk ww. gatunków. Należy nadmienić, iż realizacja inwestycji w dłuższej perspektywie czasu może skutkować zmianą przeżywalności, sukcesu lęgowego itp., a nawet mała zmiana tych parametrów może w dłuższym czasie wyrzucić negatywne skutki dla całej populacji.

Podkreślić należy, że zgodnie z „Materiałami do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000” (opracowanie zbiorowe pod redakcją Doroty Zawadzkiej, Michała Ciacha, Tomasza Figarskiego, Łukasza Kajtoch i Łukasza Rejta, Warszawa 2013 r.) wynika, że większość polowań przez te ptaki prowadzona jest w odległości do 5 km od gniazda lub w odległościach większych. W związku z powyższym należy stwierdzić, że tereny przeznaczone pod projektowane przedsięwzięcie, zlokalizowane są w sąsiedztwie terenów, gdzie gniazdują te ptaki. Zatem realizacja przedsięwzięcia może stanowić istotne zagrożenie dla populacji ww. gatunków ptaków. Dostępne dane znajdujące się w tutejszym organie (wyniki monitoringu inwestycyjnych dla farm wiatrowych) w zakresie stwierdzonych przypadków śmiertelności dowodzą,

jak ogromne znaczenie ma lokalizacja turbin wiatrowych w bezpiecznych odległościach od gniazd, poza rewirami tych ptaków. Ptaki drapieżne na ogół nie boją się turbin i polują w obrębie farm wiatrowych, jednak zjawisko to tylko jest potwierdzeniem ogromnego zagrożenia kolizją (zwłaszcza przy wietrznej pogodzie) i tłumaczy stosunkowo wysoką do liczebności populacji śmiertelność. Zaproponowane przez inwestora działanie minimalizujące w postaci montażu systemu detekcji ptaków na turbinach wiatrowych zlokalizowanych najbliżej ustanowionych stref ochrony oraz stwierdzonego nowego stanowiska lęgowego bielika może istotnie ograniczyć negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia w stosunku do ptaków szponiastych. Niemniej jednak zastosowanie systemu jedynie do ptaków szponiastych, pomijając fakt uwzględniania ptaków migrujących, na co wskazywał organ w wystosowanych wezwaniach nie stanowi pełnego zabezpieczenia wszystkich chronionych gatunków ptaków przed negatywnym oddziaływaniem przedsięwzięcia. Ponadto w przypadku nie właściwego zastosowania lub celowego wyłączania systemu detekcji – na przykład w związku z licznymi awariami turbin wiatrowych lub ograniczeniami wynikającymi z częstych wyłączeń spowodowanych zbliżaniem się ptaków, może dojść do braku skutecznego stosowania ww. środka minimalizującego. W związku z tym istnieje ryzyko, że nie zostanie osiągnięty zakładany efekt ochronny wobec ptaków szponiastych. Dodatkowo, należy mieć na uwadze planowane bądź istniejące w sąsiedztwie inwestycji inne farmy wiatrowe co może rodzić skutki będące efektem kumulacji oddziaływań. W analizach w tym zakresie uwzględniono wszystkie istniejące oraz projektowane farmy wiatrowe zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie inwestycji, w tym istniejące, zlokalizowane po wschodniej stronie obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice takie jak: Zespół Elektrowni Wiatrowych Pomietów (gmina Dolice, obręb Pomietów, Boguszyce, Dolice, Mogilica), składający się z 4 turbin wiatrowych, zlokalizowany na południowy – wschód od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 6 km; Zespół Elektrowni Dolice (gmina Dolice) składający się z 11 turbin wiatrowych, zlokalizowany na południowy – wschód od terenu inwestycyjnego w odległości ok. 7,5 km; Zespół Elektrowni Wiatrowych Sądów składający się z 4 turbin wiatrowych, zlokalizowany na południowy – wschód od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 15 km; Farma Wiatrowa Suchań składająca się z 12 turbin wiatrowych, zlokalizowana w kierunku północno-wschodnim od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 11 km; Farma Wiatrowa Tychowo składająca się z 15 turbin wiatrowych zlokalizowana na północny – wschód od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 9 km, jak również po zachodniej stronie ww. ostoi ptasiej: planowane: Farma Wiatrowa Lipiany składająca się z 16 turbin wiatrowych, zlokalizowana na południowy-zachód od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 12 km oraz Farma wiatrowa o mocy do 60 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie gm. Pyrzyce, woj. zachodniopomorskie” (obwód Brzeziny, Młyny, Pyrzyce 1, Ryszewko, Rzepnowo, Turze, Żabów) zlokalizowana w kierunku zachodnim, od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 10 km oraz istniejące: Zespół Elektrowni Kozielnice składający się z 19 elektrowni wiatrowych, zlokalizowany w kierunku południowo-zachodnim od terenu inwestycyjnego, w odległości ok. 15 km.

Zgodnie z raportem „planowana inwestycja nie zakłóci w żaden sposób migracji ptaków między kluczowymi dla ptaków wędrownych i zimujących obszarami Natura 2000 PLB320005 „Jezioro Miedwie i okolice” i PLB320003 „Dolina Dolnej Odry”, w tym migracji gatunków, będących przedmiotami ochrony w ich granicach (krakwa, gęsi - białoczelna, gęgawa, tundrowa i zbożowa, labędzie – niemy i krzykliwy, łyska oraz żuraw). Nie wystąpi wpływ skumulowany na spójność sieci i utrzymanie właściwego stanu powiązań między ostojami Natura 2000.

Organ nie podziela opinii autorów raportu. Realizacja inwestycji wraz z istniejącymi już farmami wiatrowymi, z uwagi na:

- występowanie stanowisk lęgowych ptaków szponiastych, podatnych na kolizję z wiatrakami
- lokalizację inwestycji w bliskim sąsiedztwie obszaru Jeziora Miedwie i okolice, który wraz z terenami przyległymi stanowi jedną z najważniejszych na Pomorzu Zachodnim ostoi dla migrujących i zimujących ptaków wodno-błotnych, jednocześnie wrażliwych na obecność

turbin wiatrowych oraz pomiędzy obszarami specjalnej ochrony ptaków, tj. Doliny Dolnej Odry, Lasy Puszczy nad Drawą, Ostoja Ińska;

może wywołać efekt bariery ekologicznej, którego siła oddziaływania będzie wzrastała stosownie do pojawiania się kolejnych farm wiatrowych, a tym samym może dojść do rozdrobnienia oraz izolacji populacji zagrożonych, i tak już nielicznych gatunków zwierząt. Zagrożenie to w dłuższej perspektywie czasu może doprowadzić do stopniowego osłabiania populacji, a w konsekwencji do ich zaniku. Należy również podkreślić, że postępująca zabudowa otwartych przestrzeni, przede wszystkim poprzez fragmentację siedlisk przyrodniczych prowadzi do pogarszania spójności i integralności sieci Natura 2000.

W związku z powyższym, przedmiotowa inwestycja jest również spreczna z zapisami, art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody, który zabrania podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 w tym pogorszenia integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Podczas analizy przedłożonych dokumentów oraz ogólnie dostępnych danych organ kierował się również „zasadę przezorności” stanowiącą zasadę prawa unijnego (art. 191 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) (Dz. U. z 2004 r., Nr 90 poz. 864/2), która jako tzw. ogólna zasada prawa powinna być uwzględniana przy interpretacji wszystkich przepisów ochrony środowiska oraz przy podejmowaniu decyzji w sprawach administracyjnych związanych z ochroną środowiska. Zasada ta wymaga, aby wszelkie prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków traktować tak, jak pewność ich wystąpienia. Praktycznym wymiarem zastosowania zasady przezorności powinna być odmowa wyrażenia zgody na realizację działań, których skutki są niepewne, niejasne, wątpliwe lub ryzykowne. Kierując się zasadą przezorności wątpliwość, czy dane negatywne oddziaływanie należy uznać za znaczące, czy nieznaczące, rozstrzygnąć należy na korzyść środowiska przyjmując, że będzie ono znaczące, natomiast wątpliwość, czy dane działania pogorszą *integralność obszaru Natura 2000*, czy nie odniosą takiego skutku – przyjmując, że pogorszą integralność, itd. Powyższe zatem przesądza o znacząco negatywnym wpływie planowanej inwestycji na przedmioty ochrony ustanowione dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice. Ponadto planowane przedsięwzięcie może prowadzić do pogarszania spójności i integralności sieci Natura 2000. Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań, które przyczyniłyby się do znaczącego negatywnego wpływu na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności mogących: *pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedliska gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.* Zaznaczyć należy również, iż w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia nie zachodzą przesłanki wskazane w art. 34 ww. ustawy.

Uwzględniając informacje zawarte powyżej, organ stoi na stanowisku, iż przy projektowanym założeniu budowy farmy wiatrowej Lubiato II w wariantcie inwestorskim obejmującym budowę 39 turbin wiatrowych w dwóch etapach:

- I ETAP - Budowa i eksploatacja 29 turbin wiatrowych – w północnej, środkowej i południowej części kompleksu farmy wiatrowej „Lubiato II” (turbiny nr: EW 5, EW 6, EW 8, EW 9, EW 10, EW 11, EW 12, EW 14, EW 15, EW 16, EW 17, EW 18, EW 19, EW 20, EW 21, EW 22, EW 23, EW 24, EW 25, EW 38, EW 39, EW 40, EW 41, EW 42, EW 43, EW 44, EW 45, EW 46, EW 47);
- II ETAP – Budowa i eksploatacja 10 pozostałych turbin wiatrowych - w południowej części kompleksu farmy wiatrowej „Lubiato II” (turbiny nr: EW1, EW2, EW3, EW4, EW7, EW33, EW34, EW35, EW36, EW37),

zlokalizowanej w bliskim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 inwestycja przy zastosowaniu zaproponowanych przez inwestora działań minimalizujących w

odniesieniu do ptaków szponiastych (w tym montaż systemu detekcji ptaków czy uzależnienie realizacji II etapu inwestycji od wyników monitoringu poinwestycyjnego wykonanego po realizacji I etapu inwestycji) nadal stanowi zagrożenie dla gatunków stanowiących przedmiot ochrony www. obszarze Natura 2000 oraz może wpłynąć niekorzystnie na integralność i spójność obszarów Natura 2000.

Przeprowadzone analizy dotyczące oddziaływania na chiropterofaunę, przy zastosowaniu zaproponowanych przez inwestora działań minimalizujących w postaci wyłączeń turbin wiatrowych w okresie ich wysokiej aktywności, wpływu na klimat akustyczny, oddziaływań optycznych oraz wpływu na krajobraz nie wskazały na możliwość wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania związanego z realizacją i eksploatacją projektowanej farmy wiatrowej na poszczególne elementy środowiska. W związku z powyższym o wydaniu decyzji odmawiającej uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przesądziła przeprowadzona przez organ analiza oddziaływania na ornitofaunę.

W związku z powyższym tutejszy organ uznał, że w przedmiotowej sprawie zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 81 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy ooś tj. przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wskazała na brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 (tj. wariantach przedstawionych w ramach raportu ooś) ze względu na znacząco negatywne oddziaływanie na populacje kluczowych gatunków ptaków. W związku z faktem, że część terenu przedsięwzięcia (południowy kompleks Farmy Wiatrowej Lubiatowo II) stanowi w ocenie organu ważny obszar żerowiskowy dla gatunków ptaków migrujących i zimujących stwierdzono również możliwość znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice, jak również na sieć obszarów Natura 2000, w szczególności na ich spójność i integralność. Jednocześnie nie stwierdzono wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W związku z powyższym postanowiono orzec jak w sentencji.

Integralną część decyzji stanowi załącznik - Lokalizacja przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym przez inwestora (39).

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji Stronie służy odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 127 Kpa, w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Sylwia Jurzyk-Nordlów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują (eDoręczenie/ZPO):

1. Pan .
pełnomocnik spółki Eurowind Energy Lubiatowo Sp. Z o. o.
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 Kpa, w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś.

Do wiadomości (ePUAP/eDoreczenie):

1. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie ul. Tama Pomorzańska 13 A 70-030 Szczecin
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stargardzie, ul. St. Czarnieckiego 34, 73-110 Stargard

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	80524.536250.735147
Nazwa dokumentu	420.5.2024.KK.24-Farma Wiatrowa Lubiatowo II -Decyzja - 07.07.2025.OK.pdf
Tytuł dokumentu	420.5.2024.KK.24-Farma Wiatrowa Lubiatowo II -Decyzja - 07.07.2025.OK
Sygnatura dokumentu	WONS.420.5.2024
Data dokumentu	07.07.2025 22:15:45
Skrót dokumentu	4A41A66DB88B4632FFA6056A947479F8583C6E EF
Wersja dokumentu	1.13
Data podpisu	07.07.2025
Sygnatariusz	S. Jurzyk-Nordlów Reg. Dyrektor Ochr. Środowiska w Szczecinie
Stanowisko	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.126.43.43.
Data wydruku:	08.07.2025 08:33:25
Autor wydruku:	Kordyka Katarzyna